

# ZRNO

**TEMA BROJA: Korak u budućnost**

# FUTURE



## IMPRESSUM:

Srednja škola Matija Antuna Reljkovića

Ivana Cankara 76, Slavonski Brod

Tel: 035/255-697

e-mail: srednja-skola-mar@sb.t-com.hr

web stranica:

www.ss-mareljkovica-sb.skole.hr

ZA IZDAVAČA: Vlado Prskalo, prof.

MENTORICA: Ivana Buconjić, prof.

NOVINARI:

Jelena Jozić (urednica)

Anja Gecan (zamjenica urednice)

Manuela Valenta

Nikolina Vlasisavljević

Karlo Kovačević

Monika Stilinović

Magdalena Kuprešak

Ana Birtić

GRAFIČKA PRIPREMA:

Tomislav Barišić, prof.

FOTOGRAFIJA:

Tomislav Barišić, prof.

Ivana Buconjić, prof.

SLIKE NA STRANICAMA 39 i 40:

Lucija Agić

## SADRŽAJ:

|                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------|----|
| RIJEČ UREDNICE.....                                             | 3  |
| INTERVJU S RAVNATELJEM.....                                     | 4  |
| KURIKULARNA REFORMA.....                                        | 6  |
| INTERDISCIPLINARNI KURIKULUM<br>STRU KOVNIH SREDNJIH ŠKOLA..... | 9  |
| STRUČNA EKS KURZIJA U SKLOPU PROJEKTA....                       | 10 |
| PROIZVODNJA SOKA OD JABUKE.....                                 | 14 |
| JABUKA - KRALJICA VOĆA.....                                     | 16 |
| COMENIUS PROJEKT - IZVJEŠTAJ.....                               | 19 |
| VETVET MODULIMA DO KURIKULUMA<br>PRAKTIČNE NASTAVE.....         | 22 |
| PROJEKT ECO HORTY LAB II.....                                   | 24 |
| ŠKOLSKA NATJECANJA.....                                         | 26 |
| 11. ŠUMARSKA OLIMPIJADA.....                                    | 29 |
| VOLONTERSKI KLUB "SJEME DOBROTE".....                           | 31 |
| INTERVJU S PROFESORICOM MARIJOM<br>ŠTIVIĆ.....                  | 32 |
| SAMOZAPOŠLJAVANJE ŽENA NA SELU.....                             | 34 |
| BOŽIĆNI SAJAM.....                                              | 35 |
| PROFESIONALNO USMJERAVANJE<br>UČENIKA.....                      | 37 |
| DRŽAVNA MATURA.....                                             | 39 |
| REVOLUCIJA U POPISU LEKTIRE.....                                | 42 |
| NOVI POPIS LEKTIRE.....                                         | 44 |
| DANI HRVATSKOG JEZIKA.....                                      | 49 |
| RADOVI UČENIKA.....                                             | 50 |

## UVODNA RIJEČ

Dragi čitatelji,

stigla je nova generacija učenika u našu školu, a s njom i nova generacija novinara i čitatelja Zrna. Svake godine dolazi do promjena u školskim klupama, a uskoro nam stižu i promjene u našim nastavnim programima. Hoćemo li uskoro morati manje učiti, imati lakše torbe, ići duže u školu i više se prestati izvlačiti da ne čitamo jer su nam lektire nezanimljive i nerazumljive? O tome možete otkriti na stranicama koje slijede. Naša škola već je svima poznata po sudjelovanjima u različitim projektima. Nove tehnologije, nova znanja i vještine, koja tek dolaze u naše škole, naša su svakodnevica. Sve što trebaš o njima, pročitaj u novom Zrnu.

Mi smo tek stigli, a naši maturanti nas uskoro napuštaju i tako na mjesec dana ostaviti prazninu u školskim hodnicima. A dok su još tu, pročitajte o tome što ih čeka sljedećih mjeseci i pogledajte kako su zablistali na svojoj maturальноj večeri.

Kao i uvijek, i ove smo godine nekoliko stranica posvetili događajima u školi, školskim natjecanjima učenika i njihovim radovima.

Velika hvala našem ravnatelju, svim profesorima i učenicima koji su nas obavijestili o svojim događajima i putovanjima te nam ustupili svoje fotografije i tako nam pomogli u stvaranju ovoga broja. Nećemo vas sad nabrajati da ne bismo koga izostavili.

Uživajte i do čitanja!

Vaše uredništvo

## Intervju s ravnateljem, profesorom Vladom Prskalom



**PROŠLA JE GODINA DANA OD IZLASKA ŠKOLSKOG LISTA. MOŽETE LI NAM REĆI ŠTO SE ZNAČAJNO DOGAĐALO U PROTEKLOJ GODINI?**

U školi je danas upisan 841 učenik u 35 razrednih odjela. Škola provodi i obrazovanje odraslih, odnosno cjeloživotno učenje, iz područja poljoprivrede, šumarstva, veterine i ekologije. Nastavljamo s provođenjem projekata. Provodimo ukupno četiri projekta. Škola je nositelj projekta Eco Horty Lab II. Provodimo i projekt s partnerskim školama iz Splita i Varaždina, a projekt se odnosi na novi kurikulum u području gospodarstva, a promjenu kurikuluma u praktičnoj nastavi u području veterine donijet će nam projekt u suradnji s Veterinarskom školom iz Zagreba. Također, škola iz Zadra nam je partner u projektu Hidroponski uzgoj u poljoprivredi. U školi je otvoren praktikum za potrebe finalne proizvodnje u poljoprivredi, proizvodnje soka od jabuke, cikle, mrkve, jedan praktikum gdje će učenici moći kroz svoju praktičnu nastavu raditi finalne proizvode u poljoprivredi. Svi su projekti usmjereni tome da se promijeni kvaliteta rada škole. Cilj je da učenik bude u centru nastave i da nastavnici budu stručni u područjima koja poučavaju. Rezultat toga su uspješni učenici i uspješna škola. Cilj nam je da se naši učenici mogu upisati na bilo koji fakultet i uspješno raditi u svojoj struci.

### KAKO STE VI ZADOVOLJNI PROTEKLOM GODINOM?

Zadovoljan sam radom i postignutim rezultatima učenika i njihovih nastavnika. Postigli smo dobre rezultate. Naši učenici sudjelovali su na Šumarskoj olimpijadi Alpen-Adria u Austriji gdje su ostvarili dobre rezultate. Očekujemo rezultate s državnih natjecanja iz ostalih područja. Došlo je do promjena u školi, usavršavanja nastavnika kroz različite projekte, studentska putovanja i učenika i nastavnika te razvoja ljudskih potencijala. U školi su napravljeni novi kurikulumi i priručnici za potrebe nastave, opremljeni su laboratoriji, platenici, školska kuhinja, strojevi i mehanizacija za potrebe škole.

### KAKVI SU VAM PLANOVI ZA BUDUĆNOST?

Radimo nove projekte, uvodimo vrednovanja rada škole, odnosno procjenu rada i učenika i nastavnika, koliko su nastavnici djecu naučili i koliko su djeca naučila u školi. Škola postaje mjesto objektivne procjene uspješnosti i učenika i nastavnika.

### SUDJELUJETE U NOVOJ KURIKULARNOJ REFORMI. KOJA JE VAŠA ULOGA U NJOJ?

Ja radim na promjeni strukovnog obrazovanja, odnosno izradi dokumenata za promjenu strukovnog obrazovanja i izradi dokumenata za licenciranje ravnatelja škole i nastavnika u školama.

### KAKO NAPREDUJU REFORME?

Promjene idu svojim tijekom. Ovim reformama želimo učenicima olakšati njihovo školovanje, a istovremeno postići bolje rezultate u školama.

### VEĆ STE DUGO RAVNATELJ U OVOJ ŠKOLI. ŠTO SE PROMIJENILO ODNOSU NA VRIJEME KAD STE TEK POSTALI RAVNATELJ?

Već sam 26 godina ravnatelj ove škole. Zahtjevi u školama su sve veći, svaki dan je novi izazov budući da nema gotovih rješenja, a odgoj i obrazovanje postaju zahtjevniji zbog većih potreba na tržištu rada i potreba gospodarstva.

### ZAHVALJUJEMO VAM ŠTO STE ODVOJILI VRIJEME ZA NAS!

Jelena Jozić i Karlo Kovačević, 1.C

# Kurikularna reforma

Ako si jedan onih koji još nije čuo za reformu oko koje se posljednjih dana prepucavaju političari, prosvjetni djelatnici i mnogi drugi, mi ti donosimo najvažnije informacije.

Po novim kurikulumima trebalo bi se početi raditi već u školskoj godini 2017./18. u svim hrvatskim osnovnim i srednjim školama, i to u 1., 3. i 5. razredu osnovne te u 1. razredu srednje škole. Do školske godine 2020./21. predviđeno je da se u svim razredima radi po novim kurikulumima.

Novi kurikulumi trebali bi promijeniti negativan stav učenika prema školi. U središtu su učenici, sve bi bilo usmjereno na njih, a ne na sadržaje. Možda će se učenicima najviše svidjeti činjenica da je u svim predmetima smanjen obujam onoga što se uči, a više će se vježbati i povezivati sa stvarnim životom. Učenici će biti rasterećeni količinom informacija, ali ne i brojem predmeta. Ne uvode se novi predmeti niti će se postojeći ukidati. Povećava se raspon izbornih predmeta. Fiksni raspored sati kakav smo dosada imali, odlazi u prošlost. Satnica pojedinog predmeta moći će se grupirati u veće cjeline tijekom godine. U nastavu se uvode i projektni tjedni kojima je cilj povezati školu i zajednicu. Ta dva tjedna nastavnici i učenici ne bi imali uobičajene nastavne sate iz predmeta, nego bi sudjelovali u različitim aktivnostima u zajednici.

U 60 škola eksperimentalno ove jeseni trebalo bi početi smanjenje opsega gradiva (30 posto) u svim razredima. Za prvaše i drugaše ukidaju se zaključne ocjene, a školska godina trajat će nešto duže zbog terenske nastave i aktivnosti u prirodi.

Ako pogledamo kroz školske predmete, u Hrvatskom jeziku uvodi se fleksibilna lektira (šest do osam naslova na godinu), o kojoj će odlučivati nastavnici. Matematika uvodi elemente statistike već u prvom razredu, a oni koji vole fiziku, uživat će zbog više eksperimenata.

U biologiji neće trebati učiti velik broj izraza i pojmova, tjelesni odgoj pratit će korak s vremenom, pa će i djeca, naprimjer, a ne samo mame, vježbati pilates. U povijesti - polazište će biti suvremene teme, a dosta opširnije učit će se o Domovinskom ratu.

Već smo odavno ušli u digitalno doba. Napokon će se i informatika poučavati od prvog razreda osnovne škole kao izborni predmet i obvezni predmet za sve srednjoškolce. Uključivat će računalno razmišljanje i programiranje. Očekuje se da će se digitalizacijom olakšati i školske torbe, ali mi smo do srednje škole ionako naučili kako ih smanjiti. Primijetili smo kako polagano moderne tehnologije ulaze i u našu školu, a očekuje se da će potpuno ući u sve škole poslije 2020. godine.

Da ne bi mladi nakon završene srednje škole odmah pohitali na burzu rada, Nacionalni kurikulum za strukovno obrazovanje trebao bi osigurati usklađenost strukovnog obrazovanja s potrebama tržišta rada i razvoja tehnologije. Škole i nastavnici imat će slobodu u definiranju sadržaja, a učenicima se pruža mogućnost izbora ovisno o njihovoj motivaciji i sposobnostima. Učenici se više neće u prvom razredu srednje škole upisivati u zanimanja već u sektore. Gospodarstvo će definirati koja su im znanja potrebna za određeni sektor. Učenici bi tijekom

prva dva razreda trebali otkriti i svoje sklonosti prema pojedinom zanimanju i u trećem razredu birati kvalifikaciju.

Boris Jokić, voditelj ekspertne radne skupine za provedbu kurikularne reforme, kaže da školski sustav treba postati okruženje u kojem mlade osobe razvijaju vlastite potencijale, osposobljene su za nastavak obrazovanja, rad i cjelovito učenje, da njihov odnos prema drugima počiva na dobrobiti drugih te da aktivno i odgovorno doprinose zajednici.

Sada nam samo preostaje čekati i nadati se da smo svi spremni za reformu i da će uspjeti. Da će budući naraštaji postati kreativniji, poduzetniji, hrabriji i samostalniji.

Jesu li čuli za reformu, što misle o njoj i što bi oni voljeli promijeniti u obrazovnom sustavu, upitali smo i neke od učenika naše škole.

O reformama u školstvu nisam čula. Voljela bih kada bi u škole uveli školske uniforme. Smatram kako bi to bilo najpravednije jer bi tako svi učenici bili isti i ne bi bilo diskriminacije. U školi najviše volim stručne predmete, kod kojih se nastava izvodi u prirodi, i terensku nastavu jer učenici tako više nauče i bolje zapamte ono što su vidjeli.

M.S.

Iz medija sam čuo da žele poboljšati školstvo. Trajanje školovanja bi se produžilo na deset godina, skratili bi praznike. „Malu školu“ zamijenili bi prvim razredom osnovne škole. U prva dva razreda neće biti brojčanog ocjenjivanja. Informatička pismenost stjecat će se kroz sve predmete, a i žele informatiku uvesti kao obavezan predmet. U svim školama u svim razinama ukinuo bi se opći uspjeh. U planu je uvođenje projekata e-škola i e-udžbenika.

I. Kladarić

Čuo sam da žele produžiti školovanje, trajanje školske godine i skratiti praznike. To mi se ne sviđa. Volio bih kad mi odmori između nastavnih sati trajali duže.

J.Z.

Moja škola se nalazi među drvećem, cvijećem, travom i to mi se jako sviđa. Prvi put kada sam ušla u nju činila mi se jako velikom, ali mi je svakim danom postajala sve poznatijom i dražom. Tijekom ove dvije godine najviše me smetalo nepravedno ocjenjivanje naših testova i usmenih odgovora bez obzira na naše pritužbe. Nadam se da će kurikularne reforme pridonijeti pravednijem ocjenjivanju.

M.M.

U našem školstvu situacija je jako loša jer nemaju svi učenici jednake uvjete školovanja. Neke škole su unaprjeđenije od drugih i učenici imaju uvjete kao i škole najrazvijenijih zemalja svijeta, a u nekim školama situacija je toliko loša da učenici nemaju ni osnovne uvjete za školovanje. Ja sam jako zadovoljan našom školom jer je jedna od boljih i ljepših u Hrvatskoj i učenici koji je pohađaju imaju sve uvjete za normalno školovanje i svi profesori su dobri. Mislim da u škole ne bi trebali uvoditi e-dnevnike jer je svima lakše s postojećim dnevnicima, osobito starijim nastavnicima.

Jakov Bičanić



Država želi školstvo učiniti što kvalitetnijim pa zato Ministarstvo obrazovanja želi provesti reforme. Neke od reformi su da produlje osnovnu školu na 9 godina, produlje trajanje školske godine i skrate praznike. Ne sviđa mi se činjenica da ćemo kraće biti na praznicima. Volio bih kada bi nastava počimala u 8 sati i kada bi izbacili nepotrebno gradivo.

T.B.

Karlo Kovačević 1.c

# Interdisciplinarni kurikulum srednjih strukovnih škola

Srednja škola Matije Antuna Reljkovića uključena je u novi EU projekt pod nazivom Interdisciplinarni kurikulum srednjih strukovnih škola čiji je nositelj Gospodarska škola Varaždin, a koji traje od 11. svibnja 2015. do 10. lipnja 2016. godine. Projekt se provodi u okviru poziva za dodjelu bespovratnih EU sredstava Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama. Ukupna je vrijednost projekta 2.198.788,80 HRK. Osim naše škole projektni partneri su Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split i softversko poduzeće Evolva d.o.o.

Cilj je ovog projekta uvesti informacijsko-komunikacijsko-tehnološke nastavne metode i interdisciplinarne sadržaje u skladu sa sektorskim potrebama u kurikulumu radi stjecanja relevantnih strukovnih i poduzetničkih kompetencija.

U zanimanja Agroturistički tehničar i Tehničar nutricionist u Srednjoj školi Matije Antuna Reljkovića uvest će se fakultativni predmet Izrada finalnog proizvoda od voća i povrća i modul Praćenje proizvodnje.

U praktičnu nastavu zanimanja Grafički tehničar i Grafički urednik dizajner u Školi za dizajn i grafiku i održivu gradnju Split uvest će se fakultativni predmet Kreiranje vizualnog identiteta proizvoda.

U Gospodarskoj školi Varaždin u nastavu zanimanja Ekonomist i Komerijalist uvest će se fakultativni predmet Razvoj novog proizvoda, a u nastavu Vježbeničke tvrtke sadržaj Internetska trgovina te metoda učenja upotrebom ERP sustava.

U skupu novih fakultativnih predmeta koji će se uvoditi u novoj školskoj godini, učenici naše škole proizvest će stvaran proizvod, učenici Gospodarske škole obradit će ga za plasman na tržište, a učenici Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju kreirati vizualni identitet proizvoda. Učenici će lakše savladati teorijska znanja u simuliranim uvjetima stvarnog poslovnog okruženja, steći cjelovito poduzetničko iskustvo i strukovne kompetencije u sektorima koje se školuju i biti educirani u korištenju suvremene tehnologije što će im povećati konkurentnost na tržištu rada i pružiti im kompetencije za samozapošljavanje.

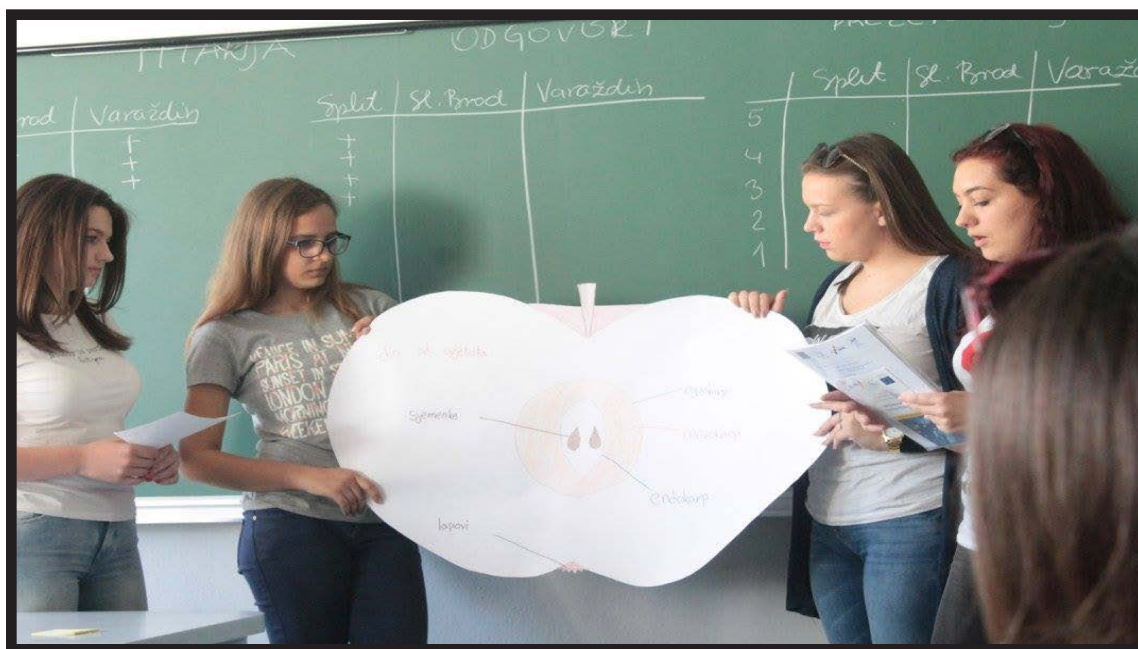
U okviru ovog projekta u našoj je školi održan učenički kamp od 29. veljače do 2. ožujka 2016. godine u sklopu kojeg su izvedeni pilot sati iz sva tri kurikuluma tri srednje škole. Sudionici kampa bili su profesori i učenici Gospodarske škole Varaždin, Škole za dizajn i grafiku i održivu gradnju Split te učenici naše škole. Evaluaciju projekta odradila je stručnjakinja za evaluaciju Blaženka Divjak. Sljedeći kamp održat će se u Splitu od 5. do 7. travnja u Splitu.

Koordinator projekta sa Srednju školu Matije Antuna Reljković

Svjetlana Kelemović Mostarkić

# STRUČNA EKSKURZIJA U SKLOPU PROJEKTA

## Interdisciplinarni kurikulum srednjih škola



U razdoblju od 5. do 8. travnja 2016. godine učenice 3.j, 3.b i 2.b razreda naše škole posjetile su Split u sklopu projekta Interdisciplinarni kurikulum srednjih strukovnih škola. U ovom projektu naša škola i Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split partner je s Gospodarskom školom iz Varaždina koja je nositelj ovoga projekta. U učeničkom kampu u Splitu smo osim novih znanja stekli također i nova prijateljstva. Prilikom dolaska u Split domaćini su nas lijepo dočekali i priredili nam prigodni program dobrodošlice.

Sljedeći dan s profesoricom Ljiljanom Drame i profesoricom Svjetlanom Kelemović-Mostarkić imali smo prilagođenu nastavu na kojoj smo birali voće za preradu u sok (točnije jabuke) te nutritivni sastav jabuke i soka od jabuka. S profesoricom Drame upoznali smo karakteristike voća za preradu u sok, građu ploda jabuke i odredili stupanj zrelosti jabuka. Za proizvodnju soka, plodovi jabuka ne moraju imati propisanu veličinu, savršen izgled, mogu imati površinska oštećenja i zato ih nazivamo plodovima industrijske kvalitete. Jabuke se svrstavaju u jezgričaste, sočne plodove. Sočni dio jabuke koji jedemo potječe od cvjetišta, a usplođe se sastoji od tri dijela: egzokarpa, mezokarpa i endokarpa unutar kojega je sjemenka. Na dnu su ostaci lapova. Stanje zrelosti plodova utvrđuje se pomoću škrobno-jodnog testa, uranjanjem poprečno prerezanog dijela jabuke u otopinu lugola. Procjena zrelosti donosi se na osnovu intenziteta obojesnosti presjeka, prema ljestvici od 1 do 10. Uz ovaj test potrebno je izvesti još najmanje jedan test, npr. određivanje tvrdoće pomoću penatrometra ili određivanje suhe tvari pomoću refraktometra.

S profesoricom Kelemović-Mostarkiće radili smo prehrambenu vrijednost jabuke i soka od jabuke te njihovu energetska vrijednost.

#### **PREHRAMBENA VRIJEDNOST:**

##### **JABUKE**

**Voda 83,8 g**

**Masti 0,36 g**

**Proteini 0,22 g**

**Vlakna 2,0g**

**Vitamini(A,C i B kompleks)**

**Niacin**

**Minerali (Ca,N,K,P,Zn,Fe..)**

##### **SOKA OD JABUKE**

**Masti 0 g**

**Ugljikohidrati 12 g**

**Bjelančevine 0 g**

**Vlakna**

**Vitamini**

**Minerali**

Energetska vrijednost hrane izračunali smo tako da smo uzeli količinu ugljikohidrata, masti i bjelančevina, zatim to pomnožili s faktorom za određivanje energetske vrijednosti. Sva smo tri elementa zbrojili i dobili energetska vrijednost u 100 g namirnice u kilojulima(kJ) i kilokalorijama(kcal).

Tako smo dobili da je energetska vrijednost jabuke 277,16 kJ tj.65,32 kcal, dok je energetska vrijednost soka 204 KJ tj. 48 kcal.

Zdravstveni aspekt soka od jabuka:

- preporuča se djeci zbog rasta i razvoja
- starijim osobama zbog regeneracije stanica
- bolesnim osobama zbog jačanja imuniteta
- utječe povoljno na probavu



Dobar je za srčane bolesnike, bolesti debelog crijeva, žuči i čira na želudcu.

Tijekom toga dana jedan sat smo svi zajedno imali „Oluju ideja“ gdje su učenici sve tri škole iznijeli svoje ideje i asocijacije kako zamišljaju ambalažu za sok od jabuke te tako pomogli dizajnerskoj školi pri izradi dizajna za sok. Na kraju radnog dana sve tri škole podnijele su izvještaj o tome što su radile toga dana, te su druge škole postavljale pitanja o onim stvarima koje im nisu bile jasne. Nakon što smo uspješno završili prvi radni dan posjetili smo Poljud te otišli u obilazak grada.



Drugi dan smo s profesoricom Drame radili ambalažu i skladištenje finalnog proizvoda.

Za uvod na satu profesorica nam je donijela nekoliko primjeraka pakiranja ambalaže te nam je rekla da napišemo, po našem mišljenju, koje su dobre i loše strane toga pakiranja. Kao uzorke imali smo keks od malina u originalnom pakiranju, keks od malina u papirnatou vrećici, Kiki bombone, Conffetino bombone te vrećicu za naš sok. Za svako pakiranje i ambalažu pronašli smo i dobre i loše strane. Izdvojili smo one najvažnije karakteristike ambalaže:

- mora sačuvati prvobitnu kakvoću soka
- hermetičnost - potpuna zatvorenost
- mora zadovoljiti higijenske standarde
- ne smije postojati mogućnost zamjene sadržaja ili smanjenja mase proizvoda
- ne smije kemijski reagirati sa sokom.

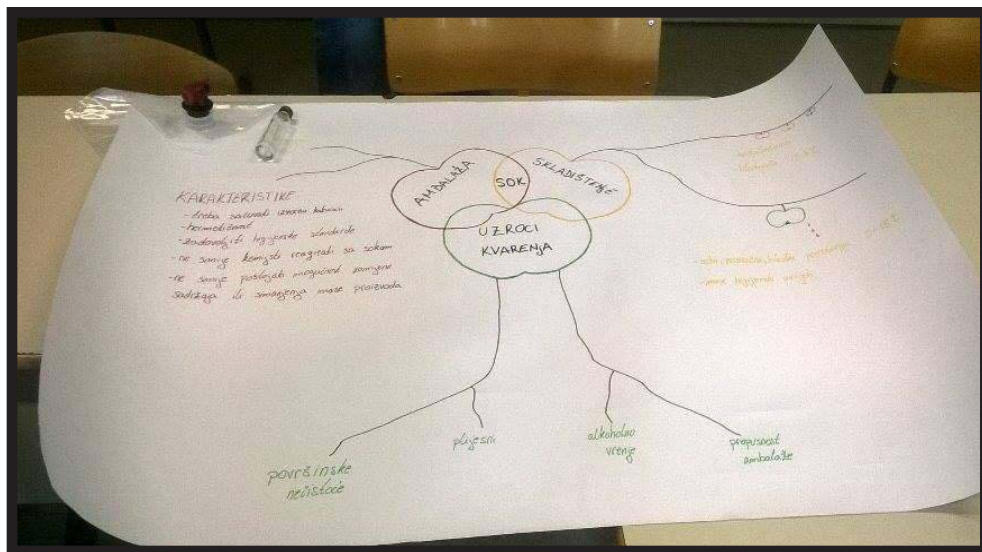


Do uvjeta skladištenja došli smo tako što nam je profesorica dala pet raličitih uzoraka jabuka te smo prema vlastitoj procjeni morali odrediti u kakvim je uvjetima jabuka bila skladištena. Profesorica nam je još dala radne materijale sa slikama raznih skladišta te smo ih morali proučiti i reći koja su skladišta dobra za sok, a koja za skladištenje jabuka te obrazložiti svoj odgovor. Zajedničkim radom došli smo do zaključka da su idealni uvjeti skladištenja jabuka 0-30C u hladnjači te nadstrešnica, a za sok od jabuka 0-150C te suha, prozračna, hladna prostorija.

S profesoricom Kelemović-Mostarkić radili smo uzroke kvarenja jabučnog soka. Uvod smo napravili tako što je profesorica pitala kojom metodom je sok konzerviran(pasterizacijom) te može li se sok ipak pokvariti i zašto. Zaključili smo da se sok ipak može pokvariti jer se pasterizacijom uništavaju samo vegetativni oblici mikroorganizama.

Najčešći uzroci kvarenja hrane su:

- gljivice i plijesni
- nedovoljna temperatura pasterizacije
- neispravna ambalaža
- truli plodovi
- alkoholno vrenje.



Nakon toga profesorice su provjerile naše znanje s toga sata kratkim radnim listićem koji smo s uspjehom riješili. Na kraju smo svi zajedno izradili plakate i kratku prezentaciju. Dizajnerska škola je iznijela svoje prijedloge vezane uz ambalažu, dok je Gospodarska škola Varaždin iznijela svoje informacije vezane za marketing i prodaju. Nakon toga svi smo zajedno otišli na izlet brodom u Trogir gdje smo se svi zajedno družili i provodili vrijeme zajedno.

Bilo je ovo kratko, lijepo i poučno putovanje za nas učenike, a vjerujem i za naše profesorice.

Ana Birtić 3.j

## PROIZVODNJA SOKA OD JABUKE



U okviru praktične nastave učenici naše škole proizvode sok na liniji za pasterizaciju koji se nalazi u našem praktikumu. A kako od jabuka dobiti ukusan sok od jabuke, objasnio nam je profesor Mario Vukasović.

Linija za pasterizaciju sastoji se od tri osnovna dijela. Prvi se dio zove mlin, drugi se naziva preša, a treći pasterizator. U prvom se dijelu jabuke melju te se dobiva kaša. Kaša se stavlja u prešu te se formira sloj tj. paket za prešanje. Nakon prešanja iscijeđeni sok skupljamo u posude, te se u sok dodaje askorbinska kiselina koja služi kao poboljšivač boje, a cilj nam je dobiti prirodnu boju jabukovog soka. Nakon dodavanja askorbinske kiseline (vitamina C u prahu) slijedi pasterizacija. Pasterizator napunimo sa sokom, a prethodno namjestimo temperaturu na 79-80°C jer je to temperatura kod koje je pasterizacija optimalna. Našem soku ne dodaje se ništa osim askorbinske kiseline, prirodnog konzervansa koji služi samo kao poboljšivač boje. Nakon što sok prođe kroz pasterizator, mi ga skupljamo u plastične vrećice sa slavinom ili staklene boce. Vrećice stavljamo dvije do tri minute da stoje, nakon toga ih stavljamo u hladnu vodu i vodu mijenjamo nakon što se ona zagrije, sve dok se vrećica potpuno ne ohladi. Vrećice stavljamo u ambalažu i sok skladištimo. Za proizvodnju soka do sada smo isključivo koristili sortu idared koja ima optimalan omjer kiseline i šećera.

Trenutno naš sok nije predviđen za prodaju jer projekt u sklopu kojega se proizvodi sok još nije završen. Željeli smo doznati zdravstvenu ispravnost i nutritivnu vrijednost soka i prema rezultatima koje smo dobili naš sok je visoke nutritivne vrijednosti i zdravstveno je potpuno ispravan te je stoga pogodan za konzumaciju. Osim soka od jabuke može se proizvoditi još sok od ostalog voća i povrća. U sljedećem razdoblju planiramo jabuku kombinirati s mrkvom ili ciklom te iskoristiti naše kupine za proizvodnju soka. Kod proizvodnje soka postoje razlike. Na primjer kod bobičastog voća, kao što su kupine ili maline, voće se ne melje, već zbog svoje mekoće može direktno ići u prešu i miješanjem se dobija sok koji se pasterizira.

Nikolina Vlasisavljević i Manuela Valenta, 1.c



# JABUKA – KRALJICA VOĆA

Ovih dana jabuka je ujedinila tri škole. No, u antičkoj Grčkoj ova je voćka dovela do sukoba triju boginja, Atene, Here i Afrodite.

## JABUKA U KNJIŽEVNOSTI

Naime, Zeus je održao slavlje u čast braka Peleja i Tetide. Erida, boginja razdora, koja nije bila pozvana, razbjesnila se i ljutito došavši na proslavu bacila je zlatnu jabuku na stol na kojoj bješe natpis καλλίστ = najljepšoj. Otuda izraz jabuka razdora. Božice se nisu mogle dogovoriti i tražile su od Zeusa da prosudi koja je najljepša, a on je ne želeći se miješati pozvao Parisa. Paris je najljepšom proglasio Afroditu te joj je dao jabuku jer mu je obećala ruku najljepše žene na svijetu, Helene, Menelajeve žene. I to je bio povod Trojanskom ratu.



A da je jabuka stigla ravno iz raja, poznato nam je iz Biblije. U Knjizi postanka govori se o prvim ljudima, Adamu i Evi. Bog ih je stavio na kušnju rekavši im da mogu jesti sa svih stabala osim sa stabla spoznaje dobra i zla. Lukava zmija nagovorila je Evu da je kuša i ponudi Adamu. Adam ju je prihvatio i postali su svjesni svoje golotinje, a za kaznu su oboje protjerani iz Rajskog vrta. Tako je jabuka postala simbolom neposlušnosti i grijeha.



Svi smo u djetinjstvu čuli priču o najljepšoj djevojci na svijetu, Snjeguljici, kojoj je ljubomorna maćeha preobučena u staricu poklonila otrovnu jabuku. Zagrizavši je, Snjeguljica je pala mrtva na pod. Snjeguljica i sedam patuljaka njemačka je narodna bajka koju su zapisali njemački pisci bajki braća Wilhelm i Jacob Grimm. Vjeruje se kako je za inspiraciju poslužila stvarna osoba. Bila je to stanovita Margarete von Waldeck koja je živjela između 1533. i 1554. godine. Zahvaljujući svojoj ljepoti zapela je za oko španjolskom kralju Filipu II. Htio ju je zaprositi, ali mu plan nije uspio jer je umrla od trovanja. Vjeruje se kako je maćeha skrivila njenu smrt jer su imale problematičan odnos. Živjele su u njemačkom gradu Waldecku, poznatom po rudnicima u kojima su radila mnogobrojna djeca, kojoj je lokalno stanovništvo nadjenulo nadimak, patuljci.



Đulabija, vrsta crvene slatke jabuke, koja miriše kao đul, kao ruža, bila je inspiracija najromantičnijem ilircu, Stanku Vrazu, za naziv njegove prve knjige ljubavne poezije u novijoj hrvatskoj književnosti. To je ujedno i jedini ilirski kanconijer intimne lirike. Stanko Vraz je u vremenu budnica i kolektivnog zanosa, kao pravi romantičarski pjesnik, progovorio o vlastitoj intimi pišući stihove i posvećujući ih voljenoj ženi. Kao što je Petrarca imao svoju pjesničku ljubav, Lauru, tako je i Stanko Vraz svoje stihove posvetio Ljubici Cantily (1812.-1842.), djevojci iz Samobora. Poput Petrarkine Laure, i Vrazova muza umire rano, udana za drugoga, a pjesnik nastavlja pisati o neostvarenoj ljubavi.

## JEDNA JABUKA NA DAN, TJERA DOKTORA IZ KUĆE VAN

Kraljica ne samo zimskog voća već i svih godišnjih doba, jabuka je ukusna i ljekovita namirnica. U brojnim kulturama smatra se eliksirom života. Prema skandinavskoj mitologiji, bogovi su jeli jabuke kako bi vječno ostali mladi. I Kelti su jabuku smatrali posebnim voćem. Prema predaji, onaj tko bi pojeo jabuku iz čarobnog vrta ne bi nikada bio bolestan niti star.

Rimljanima je jabuka bila omiljeno voće. U rimsko doba, za vrijeme cara Augusta, bilo je poznato oko 30-ak različitih vrsta jabuke. U 16.stoljeću taj se broj povećao na 200 vrsta, dok je danas poznato oko 8000 uzgojenih vrsta jabuke.

Jabuka pripada porodici ruža, a stablo pitome jabuke potječe iz južnog Sibira te srednje Azije i istočne Europe, odakle se proširilo po cijelom svijetu.

Jabuka je jedna od prvih voćki koju su ljudi uspjeli kultivirati te je tako važan dio ljudske prehrane. Poznato je da se svakodnevnim konzumiranjem jabuka može spriječiti pojava mnogih zdravstvenih poteškoća i oboljenja.

Zato je i prozvana kraljicom voća, može se jesti i ujutro i po danu i navečer, a prepuna je vitamina i minerala. Jabuka jača naš imunološki sustav organizma i vrlo je učinkovita u borbi protiv virusa i bakterija i štiti organizam od prehlade.

Stoga i postoji narodna uzrečica: Jedna jabuka na dan „tjera“ doktora iz kuće van!

## LJEKOVITA SVOJSTVA JABUKE

Još u srednjem vijeku bili su poznati ne samo hranjivi sastojci jabuke već i njena ljekovita vrijednost. Za liječenje su se osim plodova također koristili cvjetovi i listovi. Mladi izdanci jabuke rabili su se protiv kostobolje, a pupoljci protiv glavobolje, grčeva i zatvora.

Jedna jabuka je poput škrinje s blagom. Bogata je vlaknastim tvarima te sadrži 20% dnevne preporučene količine vlakana. Vlakna iz jabuke smanjuju štetan kolesterol i sprječavaju nastanak srčanih oboljenja. Obiluje vitaminima C, A, E, K i B, mineralima (kalij, magnezij, fosfor, željezo). Sadrži mliječnu, limunsku i jabučnu kiseline koje pomažu u procesu probave.

Opskrbljuje organizam energijom, sprječava umor i razbistruje um.

Ako prije spavanja pojedete jednu jabuku, imat ćete miran i ugodan san, ali ako ne želite da jabuka izgubi svoje hranjive i ljekovite tvari, nemojte je jesti nakon obroka.

U mnogim dijetnim jelovnicima pronaći ćete jabuku kao bitnu namirnicu za mršavljenje. Jedna jabuka sadrži do 90% vode, stoga odlično gasi žeđ i osvježava.

Kada pijemo svježe sokove, svi hranjivi sastojci odlaze direktno u krv i tada naše tijelo dobiva brojne dobrobiti. Sok od jabuke bogat je željezom, magnezijem, silicijem i kalijem. Pospješuje prijenos impulsa u živčanim stanicama, puni mozak kisikom te poboljšava rad srca. Sok od jabuke s dodatkom đumbira uklanja umor i bezvoljnost, a posebno je pogodan za zimske dane jer zagrijava organizam.

Ako niste kod kuće i četkica za zube vam nije pri ruci, pojedite jabuku! Polaganim grickanjem i žvakanjem jabuke, jačate zubno meso, a jednom jabukom možemo očistiti usnu šupljinu od čak 90% bakterija koje uzrokuju karijes.

U jabukama se nalazi i serotonin, poznat kao „hormon sreće“. Ako ste lošeg raspoloženja, posegnite za jabukom i osjećat ćete se bolje!

U svijetu se svake godine održava Dan jabuka. Tradiciju održavanja Dana jabuka 20. listopada započela je godine 1990. u Londonu organizacija Common Ground (Zajednička tla), s ciljem promicanja njenih zdravstvenih kvaliteta i demonstracije mnogobrojnih sorti jabuke koje se u Engleskoj uzgajaju. S vremenom su tradiciju obilježavanja Dana jabuka i drugdje u svijetu prihvatile brojne udruge i škole, uključujući i našu školu, promičući na taj način važnost jabuke u zdravlju i prehrani ljudi.

Manuela Valenta i Nikolina Vlasisavljević, 1.c

## Projekt Learning platform „Young people Entrepreneurship skill development possibilities“



U današnje vrijeme važno je povezati učenje činjenica sa stvarnim životnim vještinama koje će mlade ljude pripremiti za život i motivirati ih za učenje. Škole uključene u projekt imaju različita iskustva u razvoju poduzetničkih vještina mladih ljudi i različite pristupe obrazovanju. Što je najvažnije, učenici, koji sudjeluju u aktivnostima projekta, istražiti će poduzetničko okruženje i tržište rada. Projekt nastoji uključiti sve predmetne nastavnike, a ne samo nastavnike ekonomske skupine predmeta i nastavnike društvenih znanosti. Poduzetničke vještine razvijaju se u različitim situacijama i svaki nastavnik može doprinijeti.

Projekt će se provoditi od 1. rujna 2015. godine do 1. srpnja 2018. godine. Nositelji projekta u Srednjoj školi Matije Antuna Reljkovića su profesori Tanja Popović, Iva Bodrožić-Selak, Tomislav Barišić i psihologinja Tea Tadić. Uz našu školu u projektu sudjeluju i Valkasgimnazija iz Latvije, Colegiul Energetic iz Rumunjske, HOV ALEMDAG TUNC CAPA ANADOLU LISESI iz Turske te IES XABIER ZUBIRI MANTEO BHI iz Španjolske.

Ciljana skupina su mladi od 15 do 19 godina te nastavnici. Projekt će pomoći školama u inovativnom pedagoškom pristupu kako bismo što bolje učenike pripremili za život i rad, posebno razvijajući poduzetničke vještine koje učenici trebaju razviti kako bi što lakše dobili i/ili osmislili posao te se integrirali u društveni život. Cilj je i oformiti alat za učenje o poduzetništvu i vještinama potrebnim za ueničko samoostvarivanje, poticati izvanučioničku nastavu, razvijati informatičke vještine, jezične kompetencije i jačati vezu između školskog sustava i stvarnog života surađujući s brojnim poduzetnicima te lokalnom i državnom vlašću. Suradnja između nastavnika omogućit će dinamiku obrazovnog procesa te razmjenu dobre prakse i novih ideja.

Od 23. do 25. studenog 2015. sudjelovale smo na prvom međunarodnom projektnom sastanku u Valki, Latviji. Uz hrvatski tim, na sastanku su bili prisutni nastavnici iz Rumunjske, Španjolske i Turske, te domaćini sastanka iz Valka gimnazije.



Prvog dana sastanka sudjelovali smo u radionici - Izrada panoa (predstavljanje škola). Domaćini su nam organizirali obilazak Valka Gimnazije, kao i samog grada Valke. Upoznali smo se s načinom funkcioniranja obrazovnog sustava Latvije. Uslijedila je rasprava o projektnim zadacima koje svaka zemlja sudionica projekta mora ispuniti. Učenici su nam predstavili svoje školske tvrtke te školske proizvode. Poslijepodnevni sati su bili rezervirani za predavanja nastavnika iz Hrvatske, Španjolske, Turske i Rumunjske. Posjet Umjetničkoj školi, u kojoj je bila pripređena radionica - Izrada božićnih ukrasa, bio je posebno dojmljiv.



Drugog dana sastanka, škola domaćin je organizirala susret s gradonačelnikom Valke, koji nas je upoznao s glavnim granama industrije grada, a to su prerada drveta, i proizvodnja autodijelova i izolacijskih materijala. Nakon toga održali smo nastavni sat u jednom prvom razredu. Predavanja iz računalstva o korištenju Moodle platforme (platforma za učenje) održala je nastavnica informatike iz Valke Gimnazije.

Posjetili smo i dvije tvornice - „PepiRer“, koja se bavi proizvodnjom izolacijskih materijala te „Efn Nord“ koja se bavi spajanjem dijelova za autoindustriju. U večernjim satima održani su sastanci s mladim uspješnim poduzetnicima grada.



U prijepodnevnim satima trećeg dana sastanka kroz upitnik smo vrednovali teme i uspješnost održanog sastanka. Nakon toga organiziran je posjet glavnom gradu Rigi (Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, te baletu Bolero u Nacionalnoj operi).

Sljedeći susret je u San Sebastianu, Španjolskoj, u listopadu 2016.



Iva Bodrožić-Selak i Tanja Popović

## VETVET modulima do kurikuluma praktične nastave



Projektom "VETVET modulima do kurikuluma praktične nastave" koji se provodi od 22. travnja 2015. do 21. travnja 2016. godine, Veterinarska škola iz Zagreba zajedno sa svojim partnerima, našom školom i Poljoprivrednom, prehrambenom i veterinarskom školom Stanka Ožanića iz Zadra, u obrazovanju veterinarskih tehničara uvodi nove tehnologije na temelju preporuka europskog komiteta za obrazovanje veterinarskih sestara/tehničara. Time će svojim učenicima, budućim veterinarskim tehničarima, povećati mogućnost zapošljavanja, jer će im pružiti znanja koja traže poslodavci.

Ciljevi projekta su poboljšanje kompetencija nastavnika u primjeni novih metoda i alata te doprinijeti modernizaciji veterinarskih sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu sa zahtjevima tržišta. Poboljšanje stjecanja znanja i vještina učenika ostvarit će se kroz uvođenje novih inovativnih metoda poučavanja. Uvode se dva nova modula, Njega životinja i Laboratorijska dijagnostika u postojeće programe, u postojeće programe praktične nastave u skladu s PETAS metodologijom i ACOV-ENA standardima.



U razdoblju od 27. do 28. studenog 2015. godine predstavnici naše škole: ravnatelj Vlado Prskalo, pedagoginja Biserka Halavanja te profesorice Snježana Kičec i Slavenka Radić, bili su u posjetu Poljoprivredno-veterinarskoj školi Svilajnac u Republici Srbiji. Svrha puta bila je dogovoriti međusobnu suradnju u projektima vezanima za stočarstvo i poljoprivredu.



Škola koju smo posjetili ima dobro organiziranu praktičnu nastavu iz stočarstva jer posjeduje stočarske objekte za goveda, svinje, ovce, perad i konje. Škola posjeduje ogledno imanje s plastenicima i staklenicima te proizvodnju cvijeća, voća i povrća. Dogovorili smo buduće kontakte i međusobnu suradnju.

Snježana Kičec i Slavenka Radić

# PROJEKT ECO HORTY LAB II

Uz pomoć partnera Udruga osoba s invaliditetom „Loco-Moto“ i Ekonomsko-birotehničke škole te suradnike iz Volonterskog centra Slavonski Brod i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, PU Slavonski Brod, naša škola započela je s projektom Eco Horta Lab II. Ovim projektom naša škola želi doprinijeti socijalnoj uključenosti osoba s invaliditetom i podići njihovo samopouzdanje i samopoštovanje povećavajući razinu njihove zapošljivosti i samozapošljivosti te njihove integracije na tržište rada kroz edukacije u skladu s potrebama tržišta rada. Specifični cilj ovog je projekta povećati konkurentnost na tržištu rada i mogućnosti za samozapošljavanje osoba s invaliditetom kroz poboljšanje njihovih kompetencija edukacijama o proizvodnji i plasmanu organske hrane te njezine promocije među stanovništvom Brodsko-posavske županije. Vrijeme provedbe ovog projekta je 18 mjeseci, od siječnja 2015. do srpnja 2016. godine.

## U sklopu projekta Eco Horta Lab II - jednodnevna radionica na temu „Stjecanjem novih znanja do zapošljavanja“

Srednja škola Matije Antuna Reljkovića u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, PU Slavonski Brod, u sklopu projekta Eco Horta Lab II organizirala je jednodnevnu radionicu na temu „Stjecanjem novih znanja do zapošljavanja“ s ciljem motiviranja osoba s invaliditetom, ukazivanja na njihove mogućnosti i prednosti te poticanja na zapošljavanje i samozapošljavanje kako bi se unaprijedio i poboljšao njihov položaj na tržištu rada. Radionicu je uspješno održala gđa Silvija Jakovljević s HZZ-a prema kojoj su „sudionici bili izuzetno usmjereni na zadatke, stvorila se pozitivna i ugodna radna atmosfera te su sudionici vrlo aktivno doprinosili dinamici radionice svojim pitanjima i idejama. Atmosfera je bila poticajna za sve članove koji su si pri aktivnostima međusobno pomagali i jedni drugima pružali podršku.“

U sklopu kampanje promicanja organske hrane organizirana je i predstava „KORNJAČAROLIJA“ u izvedbi Kazališne družine „Ivana Brlić-Mažuranić“. Predstava je izvedena u vrtićima Hlapić, Stribor i Tintilinić s ciljem poticanja stvaranja zdravih prehrambenih navika kod naših najmlađih članova društva.



## Studijski posjet projektu Eco horta lab II

Članovi Udruga Loco Moto koji su sudjelovali u projektu Eco Horta Lab II, te voditeljica projekta Lidija Blažević, projektni asistent Josip Vukojević i profesorice Srednje škole Matije Antuna Reljkovića iz Sl. Broda, Mirjana Martić i Ivana Petrošanec Pišl, sudjelovali su u studijskom putovanju u Puli, u razdoblju od 28. ožujka do 1. travnja 2016. godine, s ciljem upoznavanja rada udruga i zadruga grada Pule. Domaćin je bila gđa Božica Peruško iz Socijalne Zadruga Contus.



Prvi dan studijskog posjeta obišli smo nasade Udruge za prevenciju, rehabilitaciju i resocijalizaciju liječenih ovisnika o drogama te Školu za odgoj i obrazovanje - Pula i njihovu učeničku zadrugu Šparoo-ga. S dosadašnjim radom Zadruga upoznala nas je voditeljica gđa Danijela Kasumović – Maružin, te potpredsjednica Vanja Marković. Sljedeći dan posjetili smo Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom grada Pule, gdje nas je srdačno dočekaio predsjednik Mladen Pucarić. Posjetili smo njihove prostorije smještene u Društvenom centru Karlo Rojc u Puli u kojem su smještene i druge Udruge s područja grada Pule.



Zadnji dan studijskog putovanja obišli smo poljoprivredno gospodarstvo Zadruga „ŠPAROOGA“ u blizini grada Vodnjana te vidjeli maslinik, vinograd, povrtnjak i domaće životinje koje tamo obitavaju. Pred sam kraj putovanja svratili smo idu Udruge Kreativnih 40+, u Malinskoj na otoku Krku, gdje smo posjetili njihov izložbeni prostor sa svim radovima iz njihove kreativne radionice.

Korist od ovog studijskog posjeta bila je obostrana. Budući da se sve udruge susreću s problemom financiranja, mnogi su iskustva naše škole u realizaciji brojnih EU projekata, uzeli kao primjer dobre prakse sa željom da uče od nas. Mi smo, s druge strane, bogatiji za iskustvo širenja pozitivne energije, koje svim članovima- boricima udruge ne nedostaje.

Mirjana Martić, prof.

# ŠKOLSKA NATJECANJA



Razmnožavanje aromatičnog mediteranskog bilja bila je tema natjecanja u području poljoprivrede. Natjecale su se učenice 4.a razreda zanimanja poljoprivredni tehničar – opći: Magdalena Buzov, Doro-tea Bjelobrk, Karlo Mikić, Mislav Olujević, Domagoj Smoljo i Fabijan Živić. Mentor učenika je profesor Vehid Ibraković. Natjecanje se sastojalo od pisane provjere stručno-teorijskog znanja i praktičnog zadatka. Na državnom natjecanju koje se održava 20. travnja našu školu predstavljat će Magdalena Buzov.

U našoj je školi 28. siječnja 2016. godine održano školsko natjecanje u području veterine. Natjecanju je pristupilo sedam učenica završnog razreda od kojih je najbolja bila Valentina Vidaković. Valentina 21. travnja odlazi na državno natjecanje u Zadar.

Učenici završnog razreda zanimanja geodetski tehničar, Mislav Vukašinović, David Gavran, Ivan Bilić i Robert Špernalj. Natjecanje se sastojalo od teorijskog znanja iz svih predmeta i pisane provjere stručnog praktičnog zadatka. Na državno natjecanje se plasirao Mislav Vukašinović na kojem je osvojio 7. mjesto.

Čestitamo Anji Galović i Danijeli Kočiš, učenicama 2.d razreda na osvojenom 2. mjestu na državnom natjecanju učenika poljoprivrednih škola, u disciplini tehničar hortikulture.

U sklopu izvannastavne aktivnosti „Vjera i djela“, pod vodstvom voditelja aktivnosti Zvonimira Vidovića i Marije Vlasac, učenici naše škole su se pripremali za natjecanje iz vjeronauka. Nakon višetjednih priprema učenice trećih razreda Ivana Nikolić i Dora Butumović (uz poticaj za sudjelovanje od strane vjeroučiteljice Željke Crnković) te učenici prvih razreda Teo Stanić i Leo Stjepanović osvojili su treće mjesto među šest srednjih škola Brodsko-posavske županije. Ovaj rezultat našu školu odveo je na Međužupanijsko natjecanje koje se održalo 19.2.2016. u Đakovu gdje je naša škola među 12 škola zauzela 7. mjesto.

Srednjoškolsko sportsko društvo Zrno i ove je godine bilo aktivno na školskim sportskim natjecanjima. Košarkaši naše škole pod vodstvom profesora Marka Galića nastupili su ove godine u školskom gradskom natjecanju. Na gradskom natjecanju su se zaustavile naše odbojkašice vođene profesorom Slavkom Marčinkom kao i nogometaši vođeni profesorom Gabrijelom Crnkovićem. Bolji od njih, samo što se plasmana tiče, bili su naši rukometaši koji su pod vodstvom profesora Antuna Kladarića osvojili 2. mjesto na županijskom natjecanju. U finalu su izgubili od Gimnazije iz Nove Gradiške. S osvojenim 2. mjestom na županijskom natjecanju iz odbojke vratili su se i naši odbojkaši. Njih su u finalu porazili učenici Ekonomsko-birotehničke škole iz Slavonskog Broda.



Ove školske godine u sklopu izvannastavnih aktivnosti održava se i malonogometni turnir za sve učenike naše škole. Turnir se održavao od listopada na školskom igralištu svakoga petka od 11.30 do 12.30 sati. Kroz ovaj turnir prošli su svi mladići svih razreda i svih osam usmjerenja naše škole. Sudjelovalo je oko 200 učenika. 22. travnja 2016. godine završen je malonogometni turnir. Treće mjesto osvojili su učenici 4.i razreda u utakmici gdje su boljim izvođenjem penala svladali 2.a razred. A u povijest ove škole, kao prvi pobjednici malonogometnog turnira, ulaze Šumarski tehničari, učenici 4.f razreda koji su rezultatom 3:2 pobijedili 3.e razred.



# 11. ALPE-ADRIA ŠUMARSKE OLIMPIJADE ZA UČENIKE I STUDENTE

Forestry Training Center Ossiach – Austria

16. - 19. 3. 2016



Otputovali smo na ŠUMARSKU OLIMPIJADU s učenicima šumarskog usmjerenja (Mihael Dobenko, Marko Vragolović, Matija Kaurin i Mario Luketić), ravnateljem Vladom Prskalom, vanjski suradnikom u nastavi iz Hrvatskih šuma Dragom Dobenkom i profesorom šumarskih stručnih predmeta, Dariom Pinjuh Budisavljević. Pohvaljeni smo za organizaciju 4. i 8. Alpe-Adria Olimpijade koje su održane u našoj školi te preuzeli zastavu za organizaciju 12. Alpe-Adria Olimpijade. Austrijska pokrajina Koruška bila je ovogodišnji domaćin u mjestu Ossiach te dočekala sve sudionice natjecanja, 27 ekipa iz šest država (Slovenija, Austrija, Italija, Hrvatska, Češka i Bosna i Hercegovina) sa 108 natjecatelja.

Sve sadržaje posjetili smo uz prekrasan prijem i primjerena predavanja naših domaćina. Također treba istaknuti aktivnost i zanimanje naših učenika koji su pozorno slušali izlaganja domaćina uz primjereno ponašanje na samom borilištu a i izvan njega. Domaćinima moramo zahvaliti na toplom dočeku, stručnim saznanjima vezanima uz aktualnu problematiku šumarstva toga kraja te organizaciju ručka, prekrasnog druženja kako bi učenici šumarstvo još više zavoljeli i prenijeli tu ljubav na sljedeće generacije koje dolaze. Ovim sudjelovanjem svake godine napredujemo sve više, tako da se i ove godine možemo pohvaliti iznimnim rezultatima, osvojenim 5. mjestom u ukupnom poretку. Zahvaljujemo se svima koji su nam u ovim pripremama pomogli i samoj organizaciji (kako ravnatelju, tako i našem suradniku na nesebičnom zalaganju i trudu kroz sve ove godine), jer bez njih ovo sve ne bi bilo moguće. Suradnjom otvaramo našim učenicima vrata u bolju budućnost i konkurentnost na tržištu rada.

Samo tako možemo postići zavidnu stručnu, nastavnu i pedagošku zadaću a učenicima ti još jedan dodatni dio ljubavi za šumarstvo.



| TEAM-Results |                                                | TECHNICAL EVENTS |           | TOTAL     |           | TOTAL     |           |         |
|--------------|------------------------------------------------|------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|---------|
|              |                                                | 1994-1995        |           | 1995-1996 |           | 1996-1997 |           |         |
|              |                                                | 1994-1995        | 1995-1996 | 1996-1997 | 1997-1998 | 1998-1999 | 1999-2000 |         |
| 1            | LFS Hohenberg                                  | 804.00           | 2010      | 390       | 525       | 890       | 0         | 1695    |
| 2            | LFS Luchau                                     | 374.12           | 2340      | 400       | 580       | 847       | 0         | 1401    |
| 3            | HLFS Bruck/Mur Burschen                        | 399.10           | 2000      | 410       | 602       | 847       | 0         | 1459    |
| 4            | FS Erlenbach                                   | 340.10           | 2000      | 470       | 520       | 750       | 0         | 1490    |
| 5            | Swingis Schisla Badla Antares Pappas-Orsini    | 290.20           | 2475      | 450       | 517       | 713       | 0         | 1460    |
| 6            | FreiburgerSchwabe Waidhofen/We                 | 218.13           | 2000      | 450       | 525       | 804       | 0         | 1479    |
| 7            | Swiss Oberalpsee in Leuzkirche Swiss Postcard  | 742.10           | 2072.0    | 410       | 521       | 841       | 0         | 1668.01 |
| 8            | LFS Hohenberg                                  | 397.01           | 2047      | 491       | 494       | 741       | 0         | 1476    |
| 9            | Fachschule für Landwirtschaft "Wald am Hof"    | 408.70           | 2170      | 467       | 587       | 775       | 0         | 1474    |
| 10           | F.J. Waidhofen                                 | 433.00           | 2102      | 425       | 453       | 834       | 0         | 1291    |
| 11           | Büchlerische Bildungszentrum Hohenberg         | 734.02           | 2140      | 400       | 400       | 811       | 0         | 1261    |
| 12           | Einrichtung Johann Schulte Bunsen              | 785.13           | 2340      | 330       | 316       | 816       | 0         | 1371    |
| 13           | LFS Kirchberg am Wald                          | 405.07           | 2297      | 390       | 390       | 845       | 0         | 1391    |
| 14           | LFS Taweng/Huttenbach Mächten                  | 404.40           | 2220      | 380       | 360       | 827       | 0         | 1394    |
| 15           | LFS Otterbach Burschen                         | 737.03           | 2100      | 400       | 401       | 694       | 0         | 1361    |
| 16           | HLFS Bruck/Mur Mächten                         | 801.99           | 2172      | 380       | 426       | 813       | 0         | 1357    |
| 17           | LFS Agner Has Althausen Burschen               | 734.80           | 2110      | 210       | 320       | 824       | 0         | 1349    |
| 18           | Swiss Intentionale Superiore "A Della Lucia"   | 804.57           | 2091      | 270       | 304       | 707       | 0         | 1347    |
| 19           | Stadion Leuzkirche Stadt a Stronk Krivoklat    | 822.22           | 1990      | 390       | 493       | 707       | 0         | 1342    |
| 20           | LFS Kirchberg/Otterbach Mächten                | 862.70           | 2100      | 371       | 240       | 880       | 0         | 1349    |
| 21           | LFS St. Ambr                                   | 877.71           | 2027      | 230       | 342       | 848       | 0         | 1350    |
| 22           | LFS Agner Has Althausen Mächten                | 821.80           | 1991      | 301       | 360       | 848       | 0         | 1329    |
| 23           | Swingis Schisla Badla Antares Pappas-Orsini    | 800.10           | 1913      | 252       | 170       | 721       | 0         | 1300    |
| 24           | LFS Grödenhof Burschen                         | 860.00           | 1675      | 305       | 330       | 643       | 0         | 1300    |
| 25           | Intentionale Superiore "A Della Lucia" Mächten | 1 416.00         | 1980      | 250       | 340       | 480       | 0         | 1304    |
| 26           | LFS Grödenhof Mächten                          | 708.80           | 1839      | 240       | 177       | 730       | 0         | 1287    |

U eri naglaska na eksploataciju šuma i neefikasno kontrolirane uporabe drvne sirovine, što je imalo za posljedicu niski stupanj finalizacije, vodi se vrlo opasna gospodarska politika u kojoj nema mjesta za struku, odnosno kvalitetne šumarske tehničare. Ovakva natjecanja daju motivaciju kako učenicima tako i nastavnicima da kvalitetan radnik sjekač i kvalitetan šumarski tehničar u našim šumama s preko 7,5 milijuna m<sup>3</sup> godišnjeg etata i iznimno kvalitetnom drvnom sirovinom, jesu i gospodarski objekti čija sirovinaska baza daje neslućene mogućnosti razvoja sa kvalitetnom radnom snagom.

Prof. Daria Pinjuh Budisavljević, dipl.ing.šum.

# Volonterski klub MAR- Sjeme dobrote



Volonterski klub "Sjeme dobrote" danas čini 46 učenika naše škole, od prvog do četvrtog razreda.

Cilj ovog kluba je potaknuti sve, koji imaju želju pomoći i napraviti nešto dobro za nekoga ili nešto, da se bave onime što im se najviše sviđa i što žele.

Volonterski klub nastao je 2012. godine. Do te godine, učenici naše škole, članovi izvannastavne aktivnosti Mladi knjižničari pod vodstvom knjižničarke Zite Opačak, godinama su tijekom božićnih blagdana posjećivali djecu na bolničkom liječenju noseći im poklone kao što su igračke i kolači. 2012. godine to druženje je prošireno na čitanje bajki i priča prilagođenih uzrastu malih bolesnika, igranje s djecom i druženje sa starijim bolesnicima (vršnjacima). U tu svrhu u školi se organiziralo prikupljanje starih slikovnica, bajki, priča, basni i slično. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva prepoznala je svrhu i ljepotu projekta Čitanje bolničkoj djeci te ga nagradila nagradom "Otisak srca". Projekt Čitanje bolničkoj djeci nagrađen je u kategoriji najinovativnijih modela motiviranja i angažiranja učenika za volonterski rad u školi i/ili zajednici u 2012. godini. Od novčanog dijela nagrade kupljeno je ukupno 123 knjige za školsku knjižnicu. Realizacija projekta odvijala se na bolničkim odjelima Dječje kirurgije i Dječje pedijatrije u gradskoj bolnici "Dr. Josip Benčević" u Slavonskom Brodu školske godine 2012./2013.

Naš volonterski klub surađuje s mnogim institucijama i udrugama kao što su: Brodska bolnica „Dr. Josip Benčević“ (odjel dječje pedijatrije i odjel dječje kirurgije), Poliklinika Zlatni cekin, Volonterski centar Slavonski Brod, Dom za umirovljenike Slavonski Brod, Udruga za zaštitu životinja Veselo dvorište itd.

U ožujku ove godine ravnatelj Vlado Prskalo potpisao je Sporazum o suradnji s Volonterskim centrom Slavonski Brod. Za predsjednicu kluba izabrana je učenica Elma Mujčin, za njenu zamjenicu Maja Rajković. Tajnica će biti učenica Ivana Nikolić, a blagajnica Antonia Ferić.

Obilježavaju se mnogi događaji i dani, a među najzanimljivije sam svrstala DAN RUŽIČASTIH MAJICA i SVJETSKI DAN SINDROMA DOWN. Dan ružičastih majica je program prevencije vršnjačkog nasilja, a obilježava se zadnje srijede u mjesecu veljači. Dan sindroma Down je dan posvećen osobama oboljelima od tog sindroma, a obilježava se nošenjem što šarenijih različitih čarapa.

Sve aktivnosti volonterskog kluba možete pratiti na njihovoj Facebook stranici koju uređuju članice kluba.

"VOLONTERIJADA" je rad preko volonterskog centra i u institucijama i projekt pod značenjem: "Volontiram, cijenim svoju budućnost!"

Magdalena Kuprešak 2.g

# INTERVJU S PROFESORICOM MARIJOM ŠTIVIĆ



Ne volontiraju samo naši učenici, nego i profesori. Proteklu 2015. godinu u Hrvatskoj obilježila je izbjeglička kriza. Hrvatska se našla na putu migrantima iz Sirije, Afganistana, Iraka i još nekih bliskoistočnih zemalja. Početkom studenog otvoren je i zimski tranzitni centar u Slavonskom Brodu. Dok su mišljenja bila podijeljena oko toga treba li naš grad otvoriti vrata izbjeglicama, Marija Štivić, profesorica matematike u našoj školi nije uopće dvojila. U zimskom tranzitnom centru nesebično je odvojila svoje vrijeme kako bi pomogla onima koji su ostali bez svega.

## Zašto ste se odlučili za volontiranje?

Odlučila sam se zato što sam vidjela kako je tim ljudima teško na putu do naše zemlje. A budući da se sve događalo u mom gradu, nisam mogla samo sjediti skrštenih ruku, morala sam pomoći.

## Koja je bila Vaša uloga u kampu?

Ja sam volontirala za Caritas. Kao organizacija kuhali smo čaj, dijelili zimsku odjeću.

## Koje su još organizacije pomagale izbjeglicama u kampu?

Hrvatski crveni križ, UNHCR, UNICEF, Magma, Save the children...

## Kako ste se osjećali?

Na početku je bilo puno znatiželje jer su u kampu bili ljudi koji pripadaju posve drugačijoj kulturi. Nakon toga sam nestrpljivo iščekivala svaki vikend kako bih išla tamo. Neopisiv je osjećaj kad znaš da si nekome bar nakratko uljepšao dan. Trenutno sam pretužna jer se kamp ovih dana zatvara i moja pomoć im više neće biti potrebna.



### Što Vas se posebno dojmilo?

Najviše mi se svidjela velika zahvalnost izbjeglica za stvari koje su nama svakodnevne kao što su topla šalica čaja ili topla jakna i taj osjećaj radosti svih nas koji smo radili tamo. I mi smo se međusobno zbližili ovih nekoliko mjeseci i postali pravi prijatelji.

### Možete li izdvojiti neko neugodno iskustvo?

Nije bilo neugodnih iskustava.



U ovih nekoliko mjeseci kroz kamp je prošlo tisuće migranata i Vi ste upoznali mnogo ljudi. Postoji li neka osoba s kojom ste se posebno zbližili?

Zadnjih je mjesec dana svakodnevno stotinjak izbjeglica boravilo u kampu. Jedna devetnaestogodišnja djevojka iz Iraka mi je postala posebno draga. Budući da jako dobro govori engleski, mogle smo svakodnevno razgovarati. Za vrijeme doručka i večere dijelili smo im čaj i nakon posla bih uvijek ostavila malo vremena za druženje s njom. Djevojka je izgubila dom, morala je prekinuti studij stomatologije i krenuti na put samo s jednom torbom razdvojena od obitelji. Uvijek sam joj pokušavala dati nadu da će sve uskoro biti bolje pa bi tako i njen i moj dan bili veseliji. Razmijenile smo i brojeve mobitela kako bismo ostale u kontaktu.

### Da možete nešto promijeniti, što bi to bilo?

Promijenila bih da prestane rat i da ljudi ne moraju više bježati od svojih domova.

Profesorice Štivić, zahvaljujem Vam na intervjuu. Nadam se da će sve sudbine s kojima ste upoznali imati sretn završetak i da će se novostečena prijateljstva održati.

Jelena Jozić, 1.c

# Okrugli stol na temu “Samozapošljavanje žena na selu”



Općepoznato je da žene u Slavoniji posjeduju brojne vještine. Vješte su u izradi rukotvorina, znaju peći izvrsne kolače. Prave i zimnicu, pekmeze te još štošta drugo. A sve što rade, rade da bi članovima svojih obitelji osigurale što bolju kvalitetu života.

U tom su se nastojanju neke od njih odlučile upustiti i u poduzetničke vode. Budući da je Međunarodni praznik žena posvećen svim kulturnim, političkim i socijalnim dostignućima žena kroz povijest, u našoj smo školi odlučili na taj dan organizirati okrugli stol na temu Samozapošljavanje žena na selu. Budući da Srednja škola Matije Antuna Reljkovića osposobljava kadar za rad u poljoprivredi, htjeli smo dokazati da se, bez obzira na sliku u javnosti – ipak može uspjeti živjeti od rada na selu.

To su nam dokazale gospođe Ružica Vučinić iz OPG-a Blaž Vučinić iz Donjeg Slatinika i Marina Šarčević iz Udruge „Sunčana čipka – motivi“ iz Sikirevaca. Gospođa Ružica Vučinić se godinama bavi proizvodnjom mlijeka i sira. I ona i suprug su „preživjeli“ značajan pad otkupne cijene mlijeka te su od proizvodnje mlijeka, što im je tada bila osnovna djelatnost, prešli na proizvodnju sireva. I zadovoljni su, kažu. Čarobnog recepta za uspjeh nema. Potrebno je puno raditi, pokušati se što bolje prilagoditi situaciji u društvu i voljeti to što radiš.

Gospođa Marina Šarčević se, zajedno sa svojim suprugom, bavi uzgojem lješnjaka. Uz to, ima registriranu djelatnost izrade rukotvorina i nakita tehnikom sunčane čipke. Sunčana čipka iz Sikirevaca je već postala prepoznatljiv brand. Udruga žena je uspjela na projektu javnih radova zaposliti tri čipkarice na 6 mjeseci. Marina Šarčević je savjetovala našim učenicima da budu hrabri u ostvarivanju svojih interesa. Ne treba očekivati da će nam netko drugi stvoriti idealne uvjete, već je nužno da sami stvorimo svoje prilike za uspjeh.

Uistinu, naše su gošće dokazale da samozapošljavanje žena na selu nije slika neke davne prošlosti kada su žene proizvodnim viškovima, rukotvorinama i proizvodnjom hrane potpomagale kućne budžete, školovale djecu te bile značajna pokretačka snaga u razvoju sela. One su dokazale da je to itekako moguća slika budućnosti našeg kraja.



Blanka Borić, prof.

# BOŽIĆNI SAJAM

Stigao je prosinac i dok čekamo posljednje zvono ove kalendarske godine da pobjegnemo kući i napokon odmorimo uz druženje s najmilijima i uživanju u božićnim delicijama, posljednji dan prvog polugodišta zabavili smo se na našem tradicionalnom Božićnom sajmu. Dok su neki uživali u domaćim kolačima naših mama i baka, drugi su ih sami pekli u školskoj kuhinji. Ako netko nije stigao kupiti božićne ukrase, mogao si je kući ponijeti ručno izrađene. Opustili smo se uz božićne filmove, a da nam ne odmaraju naše moždane stanice, organizirali smo i kvizove. Božićni sajam završili smo uživanjem na božićnoj priredbi, koju su nam organizirali naši tamburaši, folklorna i dramska skupina i zbor.

No, nismo zaboravili ni na one koji Božić ne mogu proslaviti u toplini obiteljskog doma. Učenici 1.g i 2.g razreda uz pratnju svojih razrednica, posjetili su i darivali djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi u Dječjem domu Slavonski Brod. Profesora Vidovića priupitali smo o humanitarnoj akciji koju je organizirao u našoj školi.





### Kakvu je humanitarnu akciju organizirala naša škola i kome je ona bila namijenjena?

Božićno vrijeme je uvijek vrijeme darivanja i vrijeme kada smo posebno osjetljivi za one koji se možda ne nalaze u sjajnoj životnoj situaciji stoga se naša škola odlučila za humanitarnu akciju za pomoć Pučkoj kuhinji u našem gradu. U akciji smo skupljali hranu i ostale potrepštine za oko 50-ak korisnika Pučke kuhinje. U predvorju škole učenici su osmislili i postavili veliki plakat kojim smo sve učenike i djelatnike škole pozvali na sudjelovanje u humanitarnoj akciji, a ma sam dan akcije postavili smo stol na koji su svi stavljali svoje donacije.

### Kakav je bio odaziv?

Odaziv je bio solidan iako smatramo da je mogao biti puno bolji. U akciji je je prikupljeno preko 100 kilograma hrane po koju su djelatnici Pučke kuhinje došli, a učenici su prikupljenu donaciju pomogli ukrcati u vozilo.

### Zašto smo se odlučili za akciju?

Povod za pokretanje akcije bila je informacija o povećanju broja korisnika Pučke kuhinje što nas je ponukalo da damo svoj bar mali doprinos. Pokretač ove ideje su učenici koji sudjeluju u izvannastavnoj aktivnosti „Vjera i djela“. Vrlo važno je napomenuti da su osim učenika u akciji sudjelovali i radnici naše škole, tete spremačice, profesori itd. Ovdje bih spomenu jednu znakovitost koja se dogodila toga dana; naime nakon što je akcija prošla i što se su učenici razišli i nakon što su namirnice odvežene prišla mi je jedna teta spremačica koja je radila drugu smjenu vidno razočarana što ono što je priredila nije mogla ostaviti. U tome postupku sam vidio da ova akcija zaista ima smisla jer su ljudi i dalje imaju osjećaja za one najpotrebnije. Naravno da sam obećao gospođi da ću i njene darove prosljediti tamo gdje su i namijenjeni. U planu nam je organiziranje ovakve iste akcije na kraju školske godine, a u idućoj školskoj godini ćemo se aktivnije angažirati u radu Pučke kuhinje kroz konkretnu pomoć u samoj Pučkoj kuhinji u vidu pripremanja i posluživanja hrane koju svakodnevno poslužuju djelatnici Pučke kuhinje. Svjesni smo kao što kaže Majka Tereza da ne možemo činiti nekakve velike stvari, ali možemo činiti male stvari s velikom ljubavlju.



Anja Gecan i Jelena Jozić, 1.c



# Profesionalno usmjeravanje učenika

Najvažnije životne odluke u području profesionalnog razvoja donose se na prekretnicama - pri prelasku iz osnovne škole u srednju, a zatim po završetku srednje škole i nastavku školovanja ili prelasku u svijet rada.

Kako bi te odluke bile što primjerenije učeničkim interesima i sposobnostima vrlo bitan je proces profesionalnog usmjeravanja.

Profesionalno usmjeravanje je skup različitih stručnih postupaka kojima se identificiraju mogućnosti, interesi i kompetencije učenika kako bi lakše i uspješnije donijeli odluke o obrazovanju, osposobljavanju i zapošljavanju te upravljali vlastitim profesionalnim razvojem.

Postupak profesionalnog usmjeravanja, koji uključuje profesionalno informiranje i profesionalno savjetovanje, naša škola provodi u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

Profesionalnim informiranjem, najčešće putem brošura i prezentacija studijskih programa sveučilišta i veleučilišta u RH, učenicima i njihovim roditeljima pružaju se podaci ključni za donošenje odluke o nastavku školovanja i daljnjem razvoju karijere.

Profesionalnim savjetovanjem (koje uključuje psihološko testiranje, intervju i po potrebi liječnički pregled specijalista medicine rada) stručni tim predlaže najprimjereniji odabir obrazovnog programa za nastavak obrazovanja.

Učenici kojima su najpotrebnije usluge profesionalnog usmjeravanja su: učenici s teškoćama u razvoju, učenici s težim zdravstvenim teškoćama, učenici koji imaju poteškoća u savladavanju obrazovnog programa ili žele promijeniti obrazovni program i neodlučni učenici.





Učenici završnih razreda naše škole sudjelovali su u različitim aktivnostima informiranja o mogućnostima nastavka obrazovanja i ponudi na tržištu rada (Sajam poslova), a i sami su informirali druge učenike o mogućnostima nastavka školovanja u našoj školi (Sajam obrazovanja: Dobro je učiti).

Sajam obrazovanja: "Dobro je učiti" održan je u okviru Tjedna cjeloživotnog učenja u prostorijama CISOK- a (Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri). Naši učenici su na Sajmu obrazovanja, kao i na Sajmu poslova održanom u listopadu 2015. predstavili obrazovne programe škole i upoznali se s ponudom i potražnjom na tržištu rada. Tijekom Tjedna psihologije učenici završnih razreda naše škole posjetili su OŠ Hugo Badalić u Slavonskom Brodu, prezentirali programe obrazovanja koje pohađaju i podijelili s učenicima osmih razreda iskustva iz srednjoškolskih klupa.

Mnogi neodlučni maturanti su uz pomoć školske psihologinje upoznali alate za upravljanje karijerom dostupne na mrežnoj stranici <http://e-usmjeravanje.hzz.hr/>. Na taj način stekli su jasniju sliku o svojim interesima i kompetencijama što im je olakšalo donošenje odluke o nastavku obrazovanja.

Tea Tadić, mag.psych.

# Državna matura – tko preživi, pričat će



Ispiti državne mature pojava su koja krajem nastavne godine u školu donosi veliku dozu nervoze. Ta se nervoza javlja kod 98% učenika, 50% nastavnika i 100% ispitnog koordinatora (niže potpisana). Učenici kao da tek s krajem nastave shvate da se možda ipak neće uspjeti pripremiti za više razine obveznih predmeta koje su prijavili, da bi im instrukcije iz kemije/biologije/latinskog ipak dobro došle, da su se ispiti prikrili mnogo bliže i brže nego se to činilo mogućim u prvom polugodištu i možda (ali samo možda) da izbor haljine za maturalsku večer i kostima za norijadu nije bio toliko važan koliko udžbenik iz fizike za gimnazije (jedno veliko možda).

Državna matura nema nikakve veze sa srednjom školom kao institucijom odgovornom za odgoj i obrazovanje; škola u slučaju mature funkcionira samo kao prostor polaganja ispita. Osim što srednja škola nije organizator ispita, učenici strukovnih škola na ispite državne mature ne moraju ni izlaziti – osim ako ne žele upisati fakultet i nastaviti obrazovanje, ovaj put u visokoškolskoj instituciji. Unatoč ovoj razgraničenosti, matura ipak snažno utječe na život svih članova školskog kolektiva, od učenika, nastavnika i spremačica pa čak do gradskih poštara (koji u blindiranom vozilu dovoze i odvoze ispite). Tako učenicima matura donosi prvenstveno stres (a zatim i osjećaj postignuća i zadovoljstva nakon što ispite riješe i uspješno prođu provjeru). Za one koji su učili kroz sve četiri školske godine, ispiti ne bi trebali biti problem, pogotovo obvezni ispiti niže razine. Oni koji nisu usvojili mnogo tijekom školovanja, a stalo im je do rezultata na maturi, u petom bi mjesecu mogli otkriti neke nove prijatelje – Red bullove napitke i sve njihove jeftinije verzije, zvjezdane noći i internetske forume na temu ispita (za sve navedeno učenicima savjetujem da izbjegavaju, a pogotovo forume jer će im oduzeti vrijeme i pojačati osjećaj zbunjenosti i panike. Forumske su informacije velikom većinom nejasne, nepovezane, bazirane na sistemu rekla-kazala i samo će odmoći.) Za ispite se jednostavno treba pripremiti, ne oslanjati se na šalabahtere i razna pomagala ili na velikodušnost nastavnika kao što su neki možda radili tijekom srednjoškolskog školovanja. Matura utječe i na nastavnike i njihove obveze jer su tijekom ispita s učenicima po dva nastavnika u ispitnoj prostoriji. Nastavnici paze da je polaganje po pravilima i bez mutnih poslova kakvi se znaju javljati u nastavnom procesu. Tijekom tog dežurstva nastavnici ne mogu i neće čitati pitanja koja učenicima možda neće biti jasna niti će sugerirati što da naprave u nedoumici – nastavnici su prisutni samo kao kontrolori te oduševljeno izvršavaju svoj posao nadgledanja i sa znatiželjom prate pomicanje kazaljke na satu.

Sami ispiti državne mature zahtijevaju dobru pripremu. Ispiti obuhvaćaju veliku količinu gradiva i pripremani su po gradivu koje uče gimnazijalci (jednu je od forumašica tako na ispitu povijesti zaprepastilo što se od nje traži da prepozna „neke vase“). Ispiti različito traju, od devedeset do dvjesto i sedamdeset minuta, neki traže dodatan pribor (šestar, kalkulator, šareni flomasteri) ili predviđaju slušanje tonskog zapisa (u tim će trenucima učenici možda prvi put tijekom svog školovanja postati svjesni kako se često i glasno kosi trava u školskom dvorištu). Od učenika se očekuje da se sami pripreme i pročitaju što im je od pribora potrebno za ispit. Ispit se može ispunjavati samo plavom kemijskom olovkom, nikako grafitnom olovkom, crvenom kemijskom ili spomenutim flomasterima. Sastavljači ispitnih pitanja svake se godine potrudu ponuditi zanimljiva i raznolika pitanja (pitanja koja će onima koji se nisu pripremali vjerojatno pobuditi maštu i potaknuti ih na kreativne verbalne izljeve). U ispitnu učionicu možda će ući i kontrolor ispita, osoba izvan škole koju šalje Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, i koja prati i procjenjuje uvjete u kojima učenici polažu ispite. Kontrolor u učionici također pridonosi općem dobrom raspoloženju, ali nikako neće ometati učenike, čitati im pitanja preko ramena ili na bilo koji način utjecati na tijek pisanja ispita.

Prvi bi ispiti državne mature trebali početi 6. lipnja 2016. i oko stotinu i pedeset učenika naše škole od tog će dana ponovo pohoditi hodnike škole od koje su se tek počeli opraštati. Zadnji ispit polagat će se 24. lipnja 2016., a nakon toga slijedi predah, prilika za odmor i spavanje u vrijeme predviđeno za spavanje, u koje su mnogi listali stranice skripti i fotokopiranih udžbenika kako bi čilo (ili zomboidno) iduće jutro pristupali ispitima. 24. lipnja donosi predah učenicima, ali i pritisak nastavnicima jer nakon tog datuma neki se odabrani nastavnici ocjenjivači sele za Zagreb kako bi ispravljali ispite. Naša škola također ima nastavnike koji će ispravljati ispite, ali šanse da ispravljaju ispite učenika iz svoje škole su nikakve. Ispit svakog učenika je anoniman jer učenici se na ispite ne potpisuju. Umjesto potpisa, na ispit će svaki učenik zalijepiti individualan bar-kod pomoću kojeg se ispit identificira. Na taj način, nastavnik ispravljač ne zna čiji ispit ima u rukama i može biti maksimalno objektivan. Usto, sustav je osmišljen tako da nastavnici iz Slavonije ispravljaju ispite dalmatinskih učenika i regijski su nastavnici pažljivo koordinirani kako ne bi dobili čak ni ispit iz svoje županije. Time svaki učenički pokušaj podmićivanja nastavnika pada u vodu (iako će nastavnici cijeliti iznenadni poklon u vidu cvijeta ili čevapa ako je iskren i od srca). Nakon ispravljanja i ocjenjivanja ispita, rezultati se objavljuju svakom pojedincu na njegovu profilu na stranici [www.postani-student.hr](http://www.postani-student.hr) i s tim se rezultatima automatski natječu za upis na željene fakultete.

Državna matura učenicima je uvelike olakšala upisivanje na fakultet, unatoč negativnim konotacijama koje se u zadnje vrijeme vežu uz nju. Prije državne mature, svaki je fakultet sam održavao prijamne ispite i sam je određivao datum i vrijeme polaganja. Ako bi učenik želio pristupiti ispitima na većem broju fakulteta, morao bi paziti da fakulteti nemaju polaganje ispita u istom danu (u tom slučaju učenik mora odustati od jednog od fakulteta jer fizički ne može stići na oba prijemna ispita), otputovati do grada u kojem se fakultet nalazi, platiti svaki pojedinačni ispit, naći zgradu fakulteta i dvoranu te skupiti dovoljan broj bodova za upis natječući se s velikim brojem kompetitivnih stranaca. S državnom maturom, preskočen je cijeli dio plaćanja prijamnih ispita (osim ako na ispite ne izlazite po drugi put), putovanja do raznih fakulteta i stresa koji je uz proces vezan. Sa sustavom državne mature, učenici ispite polažu u (jako dobro) poznatom prostoru, uz nadzor poznatih ljudi i u prisustvu poznatih kolega – mnogi nisu svjesni koliko su ovi faktori važni za opušteno pristupanje ispitima. Nakon što ispit završi, učenici mogu odahnuti i razmijeniti iskustva i komentare s ljudima koje poznaju, s kojima su se radovali i ljutili, ogovali i svađali, od kojih su prepisivali i kojima su pomagali kroz ove kratke četiri godine u kojima i nastavnici i učenici dijele mnogo više od prostora u učionici i sadržaja u udžbeniku. Kad prođe zadnji ispit, učenici će s istim ljudima s kojima su se školovali i polagali konačan ispit prije ulaska u punoljetnost, možda zadnji put popiti kavu u obližnjem kafiću čije ime malotko pravilno izgovara, prije nego ih državna matura i njeni rezultati uvedu u mnogo odgovorniji svijet.



Marija Malinar

# Maturalna večer - fotografije završnih razreda



## REVOLUCIJA U POPISU LEKTIRE



Popis lektirnih naslova nije se mijenjao gotovo 20 godina. Učenici sve manje čitaju knjige jer nisu primjerene interesima današnjih srednjoškolaca i stoga je bila potrebna njegova hitna izmjena. U sklopu Cjelovite kurikularne reforme, predložene su izmjene pa će se nakon javne rasprave donijeti i neki konačni zaključci.

U prijedlogu kurikuluma iz hrvatskog jezika za lektire dosta mogućnosti i opcija prepušteno u ruke nastavnicima. Tvorci predloženog popisa, smatraju da su iznimno važni elementi usmjerenost na učenika i profesionalna autonomija nastavnika. Nastavnici mogu sami s otvorenog popisa izabrati tekstove, no ništa ih ne priječi odaberu i neki drugi prikladan tekst koji nije na popisu, bio on suvremeni ili stariji.

Popis je formiran na osnovu nekoliko osnovnih kriterija, a to su:

- Prvi od njih usmjeravao je izbor na tekstove koji odgovaraju kulturno dominantnoj predodžbi o književno vrijednim djelima
- Drugi je kriterij nalagao izbor samo onih tekstova koji su prikladni za učenikovo samostalno cjelovito čitanje
- Treći je kriterij izbora bio primjerenost tekstova dobi učenika i njihovu kulturnome i životnom iskustvu.

Također pri predlaganju popisa se u obzir uzimala različitost književnih razdoblja, te djela iz nacionalne i svjetskih književnosti kako bi se omogućila raznolika kulturna i čitateljska iskustva.

Književni tekst pomogao bi učenicima u povezivanju vlastitog iskustva i iskustva čitanja, u pronalasku modela pozitivnog ponašanja kroz određene likove, prepoznavanju ljudskih vrijednosti i izgrađivanju osobnosti. U prvom je planu razvoj stvaralačkog i kritičkog mišljenja, razvoj mašte i razmišljanja o svijetu, sebi i drugima te povezivanje sa stvarnim životom.

U prosjeku bi učenici čitali od od šest do osam književnih djela u svim razredima te bi čak mogli samostalno i mimo preporučenoga popisa birati što će čitati.

Popis još nije usvojen, nego je predložen i trenutačno je na javnoj raspravi. No već su stigle različite kritike. Dok neki odobravaju novi popis lektire i mogućnost izbora jer smatraju kako će time lakše motivirati djecu na čitanje, drugi su skeptični i nezadovoljni. Mnogi najviše zamjeraju što u novom popisu lektire nema Biblije, Marulića i njegove Judite, Homerovih epova Ilijade i Odiseje, Vergilija, Dantea, Cervantesa i mnogih drugih klasika svjetske književnosti.

Zanimalo nas je što o novom popisu lektire misle naši učenici i profesori hrvatskoga jezika.

Unatoč velikom broju književnih djela koja su ponuđena kao materijal za samostalno učeničko analiziranje i percipiranje, ipak bi se trebao donijeti neki provizorni okvir zadanih naslova u svakome razredu - generaciji jer slobodan izbor nastavnika i zanimljivi sadržaji za učenika neće dovesti do identičnog vanjskog vrednovanja i jednake pripremljenosti za državnu maturu.

Ljiljana Hess, prof. hrvatskoga jezika i književnosti

Novi je popis lektirnih djela, po mojem mišljenju, dosta zanimljiv. Radujem se novim promjenama koje će takav popis unijeti u nastavu hrvatskog jezika i književnosti. S obzirom da je popis obogaćen mnogim vrhunskim književnim djelima, smatram da će novi lektirni naslovi današnjim srednjoškolcima biti zanimljiviji i manje „odbojni“ od starih. Bilo bi mi drago da činjenica da je izašao novi lektirni popis zaintrigira učenike i potakne njihovu znatiželju i želju za čitanjem. Vrijeme će pokazati koje će biti posljedice, a na nama je profesorima, ali i učenicima, da s veseljem, a ne skepsom, prihvatimo promjene i izvučemo najbolje od svega.

Marija Pilipović, prof. hrvatskoga jezika i književnosti

Promjene u lektiri bile su potrebne i ja ih podržavam. Drago mi je što postoji mogućnost izbora jer nemaju svi učenici jednake sposobnosti i interese. Vidim da su na popisu neka djela koja sam i ja čitala u mlađim danima pa sam znatiželjna hoće li i učenici njima biti jednako oduševljeni kao što sam i ja bila.

Ivana Buconjić, profesor hrvatskoga jezika i književnosti

Na početku svake školske godine dobijemo popis knjiga koje moramo pročitati za lektiru. Mnogi učenici ne čitaju lektire jer su nam dosadne. Dosadne su nam jer imaju radnju koja nam nije zanimljiva i često su nam nerazumljive iako sam svjestan da bismo mogli mnogo naučiti iz njih. Više bismo voljeli kada bi se na popisu našli ljubavni i kriminalistički romani, horori i slično. Novi popis nisam vidio, ali se nadam da ima više suvremenih romana s tematikom i problemima s kojima se susrećemo ili ćemo se tek susresti u životu.

M.M.

Nisam vidjela novi popis lektire, ali ne vjerujem da se mnogo promijenio. Učenici sve manje čitaju lektirne naslove i knjige općenito jer već u osnovnoj školi moraju čitati „teške“ knjige i onda tijekom školovanja izgube volju za čitanjem. To je postala zastrašujuća činjenica. Čitanjem obogaćujemo rječnik, a uporno to odbijamo. Mislim da smo postali i previše lijeni da pročitamo jednu knjigu na mjesec. Najviše volim čitati romane i mislim da i ostali tinejdžeri više vole pročitati roman nego ep s teškom tematikom.

M.S.

Monika Stilinović 2.g

# NOVI POPIS LEKTIRE

Ahmatova, Ana, izbor iz poezije  
Alighieri, Dante, Božanstvena komedija (izbor)  
Ammaniti, Niccolo, Nek zabava počne  
Andrić, Ivo, Na Drini ćuprija  
Anouilh, Jean, Antigona  
Aralica, Ivo, Psi u trgovištu  
Atwood, Margaret, Sluškinjina priča  
Austen, Jane, Ponos i predrasude / Razum i osjećaji  
Balota, Mate, izbor iz poezije  
Balzac, Honore de, Otac Goriot  
Baretić, Renato, Osmi povjerenik  
Baricco, Alessandro, Ocean more  
Baudelaire, Charles, izbor iz poezije  
Bauer, Ludwig, Zavičaj, zaborav  
Beckett, Samuel, Čekajući Godota  
Begović, Milan, Bez trećega / Dunja u kovčegu / Pustolov pred vratima  
Boccaccio, Giovanni, Dekameron(izbor)  
Bodrožić Simić, Ivana, Hotel Zagorje  
Borges , Jorge Luis, izbor iz kratke proze  
Bradbury, Ray, Fahrenheit 451  
Brecht, Bertold, Majka Hrabrost i njezina djeca / Kavkaski krug kredom  
Brešan, Ivo, Nečastivi na Filozofskom fakultetu / Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja  
Bronte, Emily, Orkanski visovi  
Bruckner, Pascal, Božansko dijete  
Bulgakov, Mihail, Majstor i Margarita  
Bunić Vučić, Ivan, Plandovanja  
Burgess, Anthony, Paklena naranča  
Calderon de la Barca, Pedro, Život je san  
Calvino, Italo, Ako jedne zimske noći neki putnik...  
Camus, Albert, Stranac  
Capote, Truman, Hladnokrvno ubojstvo  
Carver, Raymond, izbor iz kratke proze  
Celan, Paul, izbor iz poezije  
Cesarić, Dobriša, izbor iz poezije  
Christie, Agatha, Božić Herculea Poirota  
Coetzee, J. M., Život i doba Michaela K.  
Conrad, Joseph, Srce tame  
Cvetajeva, Marina, izbor iz poezije  
Čegec, Branko, izbor iz poezije  
Čehov, Anton Pavlovič, Tri sestre / izbor iz kratke proze

Botton, Alain de, Kako vam Proust može promijeniti život  
Domjanić, Dragutin, izbor iz poezije  
Dedić, Arsen, izbor iz poezije  
Desnica, Vladan , Proljeća Ivana Galeba / Zimsko ljetovanje  
Dizdar, Mak, izbor iz poezije  
Dostojevski, Fjodor Mihajlovič, Zločin i kazna / Idiot  
Doxiadis, Apostolos, Stric Petros i Goldbachova slutnja  
Doyle, Arthur Conan, Baskervilski pas  
Dragojević, Danijel, izbor iz poezije  
Drakulić, Slavenka, Mramorna koža  
Držić, Marin, Dundo Maroje / Novela od Stanca / Skup  
Duras, Marguerite, Ljubavnik  
Džubran, Halil, Prorokov vrt  
Eco, Umberto, Ime ruže  
Eliot, Thomas Stearns, izbor iz poezije  
Eshil, Okovani Prometej  
Esquirol, Laura, Kao voda za čokoladu  
Euripid, Medeja  
Ezop, Basne  
Fabrio, Nedjeljko, Vježbanje života  
Ferić, Zoran, Anđeo u ofsajdu  
Flaubert, Gustave, Gospođa Bovary  
Frost, Robert, izbor iz poezije  
Gaarder, Jostein, Sofijin svijet  
Galović, Fran, izbor iz poezije  
Gavran, Miro, Ljubavi Georgea Washingtona i druge drame / Poncije Pilat  
Gervais, Drago, izbor iz poezije  
Gibson, William, Neuromancer  
Gjalski, Ksaver Šandor, Pod starim krovovima  
Goethe, Johann Wolfgang, Faust I.  
Gogolj, Nikolaj Vasiljevič, Kabanica  
Golding, William, Gospodar muha  
Goldoni, Carlo, Gostioničarka Mirandolina  
Golub, Ivan, izbor iz poezije  
Grass, Günter, Limeni bubanj  
Greene, Graham, Mirni Amerikanac  
Gromača, Tatjana, izbor iz poezije  
Gundulić, Ivan, Dubravka  
Harris, Thomas, Kad jaganjci utihnu Hasanaginica  
Hašek, Jaroslav, Doživljaji dobrog vojaka Švejka  
Havel, Václav, Popodne s obitelji  
Heine, Heinrich, izbor iz poezije

Hemingway, Ernest, izbor iz kratke proze / Starac i more  
Hesse, Herman, Igra staklenim perlama / Sidharta  
Horvat, Ana, izbor iz poezije  
Hosseini, Khaled, Gonič zmajeva / Tisuću žarkih sunaca  
Huxley, Aldous, Vrli novi svijet  
Ibsen, Henrik, Lutkina kuća  
Ionesco, Eugene, Čelava pjevačica / Instrukcija / Stolicе  
Jergović, Miljenko, Sarajevski Marlboro / Mama Leone  
Jesenjin, Sergej, izbor iz poezije  
Joyce, James, Portret umjetnika u mladosti  
Kafka, Franz, Preobražaj / Proces  
Kaleb, Vjekoslav, Gost  
Karuza, Senko, izbor iz kratke proze  
Kaštelan, Jure, izbor iz poezije  
Keats, John, izbor iz poezije  
Kertész, Imre, Čovjek bez sudbine  
Kiš, Danilo, Grobnica za Borisa Davidovića  
Kolanović, Maša, Sloboština Barbie  
Kovačić, Ante, U registraturi  
Kozarac, Josip, izbor iz kratke proze  
Kranjčević, Silvije Strahimir, izbor iz poezije  
Krauss, Nicole, Povijest ljubavi  
Krleža, Miroslav, Povratak Filipa Latinovicza / Na rubu pameti / Balade Petrice Kerempuha / Gospoda Glembajevi / Kraljevo / izbor iz poezije  
Kundera, Milan, Nepodnošljiva lakoća postojanja / Šala / Život je negdje drugdje  
Kureishi, Hanif, Buddha iz predgrađa  
Leskovar, Janko, Misao na vječnost  
Lodge, David, Razmjena  
Lorca, Federico Garcia, izbor iz poezije  
Ljermontov, Mihail, Junak našeg doba  
Majetić, Alojz, Čangi  
Maleš, Branko, izbor iz poezije  
Mann, Thomas, Smrt u Veneciji  
Marinković, Ranko, izbor iz kratke proze / Kiklop / Glorija  
Márquez, Gabriel García, Sto godina samoće / Dvanaest hodočasnika / Kronika najavljene smrti / Ljubav u doba kolere  
Matanović, Julijana, Zašto sam vam lagala  
Matišić, Mate, Posmrtna trilogija  
Matoš, Antun Gustav, izbor iz poezije i kratke proze  
Maupassant, Guy de, Na vodi  
Mažuranić, Ivan, Smrt Smail - age Čengića  
McCarthy, Cormac, Cesta  
Mićanović, Miroslav, izbor iz poezije  
Mihalić, Slavko, izbor iz poezije

Miller, Arthur, Smrt trgovačkog putnika  
Miłosz, Czesław , O putovanjima kroz vrijeme  
Mitovi (grčki, skandinavski i slavenski )  
Molière, Škrtac / Umišljeni bolesnik  
Moravia, Alberto, Ravnodušni ljudi  
Mrkonjić, Zvonimir, izbor iz poezije  
Munro, Alice, Služba, družba, prošnja, ljubav, brak  
Murakami, Haruki, Kafka na žalu  
Musil, Robert, Čovjek bez osobina / Pomutnje gojenca Törlessa  
Nazor, Vladimir, izbor iz poezije / izbor kratke proze  
Neruda, Pablo, izbor iz poezije  
Nothomb, Amelie, Strah i trepet  
Novak, Kristian, Črna mati zemla  
Novak, Slobodan, Mirisi, zlato i tamjan  
Novak, Vjenceslav, Posljednji Stipančići  
Orwell, George, 1984. / Životinjska farma  
Palahniuk, Chuck, Klub boraca  
Pamuk, Orhan, Čudan osjećaj u meni / Istanbul / Snijeg / Zovem se Crvena  
Parsons, Tony, Muškarac i dječak  
Parun, Vesna, izbor iz poezije  
Pavličić, Pavao, Dobri duh Zagreba / Koraljna vrata / Večernji akt  
Paz, Octavio, Pjesnikov labirint samoće  
Pessoa, Fernando, Knjiga nemira  
Petrarca, Francesco, izbor iz poezije  
Pirandello, Luigi, Šest lica traži autora  
Plath, Sylvia, izbor iz poezije  
Plaut, Škrtac  
Poe, Edgar Allan, izbor iz poezije i kratke proze  
Polić Kamov, Janko, izbor iz kratke proze i poezije  
Preradović, Petar, izbor iz poezije  
Prevert, Jacques, izbor iz poezije  
Proust, Marcel, Combray  
Prtenjača, Ivica, Brdo  
Pupačić, Josip, izbor iz poezije  
Puškin, Aleksandar Sergejevič, izbor iz poezije  
Racine, Jean, Fedra  
Rice, Anne, Intervju s vampirom  
Rilke, Reiner Maria, izbor iz poezije  
Rimbaud, Arthur, izbor iz poezije  
Roterdamski, Erazmo, Pohvala ludosti  
Sajko, Ivana, Žena bomba  
Salinger, Jerome David, Lovac u žitu /Savršen dan za banana ribe

Saramago, José, Ogled o sljepoći  
Savičević, Olja, Adio kauboju  
Schlink, Bernhard, Žena kojoj sam čitao  
Selimović, Meša, Derviš i smrt / Tvrđava  
Shakespeare, William, Hamlet / Macbeth / Othelo / Romeo i Julija / San ivanjske noći  
Szymborska, Wisława, Radost pisanja  
Slamnig, Ivan, Bolja polovica hrabrosti / izbor iz poezije  
Sofoklo, Antigona / Kralj Edip  
Solženjicin, Aleksandar, Jedan dan Ivana Denisoviča  
Somosa, Jose Carlos, Spilja ideja  
Soucy, Geatan, Djevojčica koja je previše voljela šibice  
Šenoa, August, Zlatarovo zlato / izbor iz kratke proze / izbor iz poezije  
Šimić, Antun Branko, izbor iz poezije  
Škunca, Andriana, izbor iz poezije  
Šoljan, Antun, Izdajice / Kratki izlet  
Šop, Nikola, izbor iz poezije  
Šovagović, Filip, Ptičice  
Štivičić, Tena, Dvije i druge  
Štulić, Branimir, izbor iz poezije  
Tadijanović, Dragutin, izbor iz poezije  
Tagore, Rabindranath, Brodolom  
Tolkien, J. R. R., Gospodar prstenova  
Tolstoj, Lav Nikolajevič, Ana Karenjina  
Tomić, Ante, Što je muškarac bez brkova  
Tribuson, Goran, Povijest pornografije / Legija stranaca  
Turgenjev, Ivan Sergejevič, Očevi i djeca  
Ugrešić, Dubravka, Forsiranje romana reke / Štefica Cvek u raljama života  
Ujević, Tin, izbor iz poezije  
Vargas Llosa, Mario, Grad i psi  
Vidrić, Vladimir, izbor iz poezije  
Viewegh, Michal, Sjajne zeznute godine  
Vrkljan, Irena, Marina ili o biografiji  
Wallace, Edgar, Krivotvoritelj  
Waller, Robert James, Mostovi okruga Madison  
Whitman, Walt, izbor iz poezije  
Wilde, Oscar, Slika Dorian Gray  
Williams, Tennessee, Mačka na vrućem limenom krovu / Tramvaj zvan žudnja  
Woolf, Virginia, Gospođa Dalloway / Svjetionik  
Wordsworth, Coleridge, Southey: izbor iz poezije  
Yourcenar, Marguerite, Hadrianovi memoari / Vatra  
Zafón, Carlos Ruiz, Sjena vjetra  
Žagar, Anka, izbor iz poezije

# Dani hrvatskoga jezika



Dani hrvatskog jezika su kulturna manifestacija čiji je cilj sačuvati materinji jezik i zaštititi ga od prevelikog utjecaja stranih jezika.

Ta kulturna manifestacija utemeljena je odlukom Hrvatskog sabora 1997. godine na spomen Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika objavljene 17. ožujka 1967. godine. Održava se svake godine od 11. do 17. ožujka. Službeno od 1997., a neslužbeno još od 1991. godine.

Dana 8. ožujka 2016. godine, povodom održavanja kulturne manifestacije Dani hrvatskoga jezika u našem gradu, s profesoricom Zovko i maturantima posjetili smo Gradsku knjižnicu.

Tamo su nas ugodno dočekali, pripremili nam pravopisnu i pravogovornu radionicu te nas proveli kroz mnogobrojne redove knjiga.

Ušli smo u inače zaključanu Zavičajnu zbirku te imali priliku vidjeti najstarije sačuvane primjerke i prva izdanja nekih od naših zavičajnih velikana kao što su Ivana Brlić-Mažuranić, Dragutin Tadijanović, Ivan Velikanović, Stjepan Ilijašević te mnogih drugih koji su na bilo koji način pridonijeli za kulturu našega kraja.

Zavičajnu zbirku također čine i različite razglednice, pozivnice za kulturna događanja, časopisi, izresci iz novina, itd.

Vidjeli smo da u brodskoj knjižnici možemo pronaći glazbenu građu svih formata, postoji prostor za čitanje i slobodno vrijeme, imaju računala s internetskom vezom, a osoblje je uslužno i uvijek nam spremno pomoći kakav god da problem imamo.

U ovom posjetu naučili smo puno toga o našem jeziku što nismo znali, a mislili smo da znamo, imali smo priliku držati najnoviji pravopis u rukama i začudili se koliko je zapravo težak, vidjeli kako sve to u knjižnicama funkcionira i svakako dobili želju za povratkom u potrazi za informacijama.

Hvala osoblju knjižnice što su nam pružili taj mali dio čarolije te olakšali profesorici Zovko i 4.b pisanje testa.

Monika Stilinović, 2.g

### Zaštita bilja

Biljka je život naš,  
koju ubija mala vaš.  
Nju napadaju razne štetočinke,  
Pa tako i sićušne male grinje.

Zaštita bilja nauka je prava,  
sve te organizme ona proučava.  
Dijeli se ona na ogranke mnoge,  
Da pronađe određene razloge.

Fitopatologija proučava bolesti biljne,  
Kako bi dobili plodove fine.  
Gljive uzimaju organsku tvar,  
Pa razgrade i sićušnu malu stvar.

Virusi su čestice male,  
Sve pred sobom žare i pale.  
Bolest, suzbijati se mora  
Da se ne osuši ta drvena kora.

Ivan-Šima Branković, Mihael Živić, Ilija Janković, Maja Belajić  
(3.A)

### Razmnožavanje kukaca

Kukci se množe brže nego mi  
zato smo za štetu zabrinuti svi.  
Nespolno se oni mogu množiti  
jer se neki međusobno nikad neće složiti.

Polažu jaja oni na sve strane  
zato ih uvijek čuvaju i hrane.  
Svakakvi su ti oblici jaja  
raznovrsne boje, tvrdoće i sjaja.

Ivan Šima Branković i Slaven Lozić, 3.A

### Entomologija

Kukci nam čine štetu,  
Te uništavaju svakojaku metu.  
Mogu biti i veliki i mali,  
al' to nije razlog da nam usjev ne spali.

Preživjeti mogu uvjete svake,  
Jer ih je Bog stvorio baš take'.  
Njih jedu životinjice veće,  
Iako se on i leteći kreće.

Šire se oni velikom brzinom,  
Zna se spojiti i mama sa sinom.  
Imaju oni i noge i krila,  
Slete na svaku koja im je mila.

Ivan-Šima Branković i Ilija Janković, 3.A

### Entomologija

Kukaca ima najveći broj  
pa se zato kaže ima osa roj.  
Mravi uzgajaju sitne biljne uši  
pa se zato nama uvijek biljka suši.

Korisni čak oni mogu biti  
u oprašivanju, to nećemo kriti.  
Prenijeti bolesti mogu i na ljude  
ako ih ne ubiješ, epidemija bude.

Većina ih daje jednu generaciju,  
ali uvijek stvore jednu malu naciju.  
Kukce zato treba na početku ubiti  
kasnije ga mi teško možemo suzbiti.

Ivan Šima Branković, 3.A

### Razvoj kukca

Prolazi kukac kroz razdoblja duga  
zato mogu biti i šarenih pruga.  
Na kraju dobijemo velikog imaga  
al' se može sakrit iza malog saga.

Neki se množe i šire jako brzo  
ne bi mu smetalo ni kad bi se smrzo.  
Leptiri na početku po zemlji puže,  
a kasnije onda svud lete i kruže.

Ivan Šima Branković, 3.A

### Polifagni štetnici

Žitnjaci i klisnjaci štetnici su pravi,  
nemojte ih miješati jer to nisu mravi.

Melolontha melolontha,  
štete u voćarstvu stvara,  
i poljoprivrednike time smara.

Rovac rovi,  
u zemlji kanaliće broji,  
i nove planove kroji.

Noćni leptir neuglednih boja,  
i vrlo tankog sloja.  
Dok se biljke suše,  
gusjenice i dalje hodnike buše.

Nematode su bespigmentna bića,  
a ovoj pjesmi gotova je priča!

Lovrić Monika, Grgić Tatjana i Dajana, Hunjet Antonija (4.C)

### Zaštita bilja

Zaštitu bilja morate učiti  
pa se kasnije nećete mučiti.  
Zadatak laki smo Vam dali  
to su za Vas izazovi mali.  
Test morate lako riješiti,  
nemojte zbog toga griješiti.  
Ocjene same neće pasti  
jer vaše znanje mora rasti.  
Znanje svoje pokaži sada,  
za dobru ocjenu postoji nada.  
Mnogo zamki tu ima,  
pa zato to kažemo svima.

Budite spremni za utorak svi  
jer petice zaslužiti će samo aktivni.

Grgić Dajana, Grgić Tatjana, Lovrić Monika, Radojčić  
Antonia, Hunjet Antonija (4.C)

### Prirodni neprijatelji

Bubamara mala  
jede lisne uši,  
ali nitko ne zna  
što joj je na duši  
Zlatooka , grabežljivica prava  
ugledala je maloga mrava.

Ličinke, kornjaši i štitaste uši,  
gledaju kolike su im uši.  
Grabežljive grinje predatori pravi,  
vesele se jer nisu kao mravi.  
Ovo je priča prava  
kukcima to nije šala.

Lovrić Monika, Dajana Grgić ,Tatana Grgić, Hunjet  
Antonija (4.C)

### Bolesti i štetnici šećerne repe

Šećerna repa sirovina je prava  
Pa je iz nje šećer hrana zdrava.  
Svi je štetnici i bolesti vole,  
Pa se poljoprivrednici zbog napada mole.

Najčešća bolest je pjegavost lišća,  
Pa su zbog toga repišta čišća.  
Rizohtonijaska trulež korijena je bolest repe,  
Od te bolesti poljoprivrednici strepe.

Repina pipa zna,  
Da je najopasnija.  
Repin buhač je kukac sitni,  
njemu su listovi kao hrana jako bitni.

Sovica je leptir noćni,  
zbog njegovog napada poljoprivrednici su bespomoćni.

Bradatost korijena je glavni simptom nematoda,  
koji ličinka rado gloda.

Lovrić Monika, Grgić Dajana i Tatjana , Hunjet Antonija (4.C)

### Bolesti i štetnici uljane repice

Okrugle klorotične pjegice simptomi su crne pjegavosti,  
Pa su njezine konidije na uljanoj repici stalni gosti.

Rak uljane repice ili crna noga,  
Uništava sva repina dobra.

Repičin sjajnik je kornjaš metalnog sjaja,  
Koji vegetaciju uljane repice dovodi do kraja.

Repičina osica ima dva para krila,  
Namjerno izgriza listove između žila.  
Repičina osa radi loša dijela,  
To je sve zbog zdepastoga tijela.

Svaka bolest i štetnik radi svoje,  
Zato ih se poljoprivrednici jako boje.

Lovrić Monika, Marjanović Petar, Grgić Dajana,  
Grgić Tatjana (4.C)

### Vinova loza - Trsov ušenac

Trsov ušenac iz Amerike došao,  
i Europom kroz vinograde prošao.  
U Americi napao lišće sve ,  
a u Europi samo korijenje.

Filoksera se ona još zove,  
i žuto-smeđe je boje.  
U vinogradu ona poželjna nije,  
zato se zimi prskanjem bije.

### Vinova loza

Simptom plamenjače siva je pjega,  
bježi od sunca i boji se njega.

Nikada se sprijateljiti neće,  
eh plamenjača, nisi takve sreće.

Siva plijesanj poboljšava okus vina,  
a nekima i nije baš tako fina.

Bolest bila ili ne,  
od nje otpadaju bobice sve.

Sve ove bolesti nemaju sreće,  
nitko ih uzgajati neće.

### Štetnici strnih žitarica

Što su strna žita,  
profesorica pita,  
jer netko po Moskitu skita.

Dok isprike pišemo,  
svi odmah lakše dišemo.  
No, vratimo se na štetnike prave  
jer će poljoprivrednike doći glave.

Crni žitarac a i plavi žitni balac  
opasan je malac.  
Štete velike pravi, dok biljke davi,  
poljoprivrednike gnjavi.

Nematoda lažno sjeme glumi  
kada se osipa tiho šumi.  
Pojavljuje se samo jednom,  
a probleme stvara poljoprivrednike vrijednom.

Da ovi stihovi ne budu samo  
naši, nego i vaši  
neka se znanje sada praši.

Lovrić Monika, Grgić Dajana i Tatjana, Hunjet Antonija (4.C)

### Vinova loza - Cigaraš

Boja im je zelena – bakrenasto –  
plava  
šest centimetara dugi, metalnoga  
sjaja.

Ženke od lišća tuljce prave  
u njih svoja jaja stave.

Jedu lišće i pupove,  
ličinke se tu kukolje.

Ispijaju pupove svojim rilom,  
u vinogradu se uništavaju silom.

Sljedeće godine biti će ih manje  
može se vršiti i kemijsko pranje.

### Bolesti i štetnici suncokreta

Bijela trulež šteti biljci,  
a ponajviše klici.  
Trulež glave javlja se tijekom cvatnje  
to su za biljku teške patnje.

Plamenjača suncokreta radi svašta,  
zato joj to čovjek ne prašta.  
Suzbiti je nije lako,  
neće da popusti nikako.

Suncokretov moljac leptir je sive boje,  
pa ih u svijetu kukaca kao heroje broje.  
Gusjenice se hrane dijelovima cvijeta  
dok noću njihov imago samo leta.

Poljska stjenica ošteti 10% zrna  
i mijenjaju sadržaj ulja!  
To je kukac sitni, koji pravi problem dinamitni.

Lovrić Monika, Grgić Tatjana i Dajana, Antonia  
Radojčić, Antonija Hunjet (4.C)

### Bolesti i štetnici krumpira

Najjača bolest je plamenjača krumpira,  
koja se najčešće glupira.

Rak krumpira je karantenska bolest,  
koja ljude planira omest.

Na gomolju su javljaju tumori,  
to biljku strašno umori.

Uvijaju se virozni mladi listići  
koji planiraju nešto postići.

Zelena boja lista ne blista  
jer se pojavilo šarenilo lista.

Krumpirova zlatica štetnik žuti  
na listu skrivene poslove muti.

Nematode su crvolikog oblika,  
svaka biljka im je nova prilika.

Ekološki krumpir hrana je zdrava,  
za čovjeka je hrana prava!

Lovrić Monika, Grgić Dajana i Tatjana, Hunjet Antonija (4.C)

### Vinova loza - Cigaraš

Cigaraš napada pupove i lišće,  
svojim snažnim zubima ih stišće.  
Njegove ličinke bijele su boje,  
i u njoj sakriva noge svoje.

Odrasli oblici su vrlo mali,  
na devet milimetara su stali  
Prave velike štete vinove loze,  
ali suzbijati ga se lako može.

Sljedeće godine će ih biti manje,  
da zaustavimo to ratno stanje.

### Herbologija

Nepoželjna biljka nam je korov  
koja zauzima naš životni prostor.  
Štetu nam veliku pravi,  
ali on ne smeta ni konju ni kravi.

Uguše oni biljku našu  
pa zato nama korovi ne pašu.  
Ne smetaju njima bolesti jake  
štetnici ni kukci porodice svake.

Šire se oni velikom brzinom  
uništiti se mogu samo nagaznom minom.  
Koliko ih ima teško je reći,  
mogu oni biti i manji i veći.

Pa nek' pričaju drugi

Sve što je lijepo  
kratko traje  
-govorili su drugi  
Ali kako da povjerujem  
u to  
kad srce traži drugo

Ne bih mogla bez tebe  
u noćima bez sna  
bez onog sjaja  
u tvojim očima

Ti si meni sve  
pa nek' pričaju drugi  
ali moje srce zna  
da pravog ljubim ja  
Nikad ne bih, srečo  
odustala od nas  
za ljubav našu protiv svih  
ja bih se borila

Knežević N.

Ti me najbolje znaš.  
Znaš kako se plašim  
i najbanalnijih stvari  
i kako se zrak koji dišem  
iz čistog mira pretvara u paniku  
i kako sam u jednom trenu gusta magla,  
a već u sljedećem čisto plavo nebo.

Ti me najbolje znaš.  
Znaš moje riječi  
i znaš težinu mojih riječi  
i jednostavnost njihova značenja  
kao i sve načine na koje ih uopće ne mislim.

Ti me najbolje znaš.  
Znaš kako nemogu suspregnuti osmijeh  
niti zaustaviti galop svojih misli  
kao ni spriječiti ih da postanu riječi  
ili kako ne mogu zadržati pažnju  
samo u jednoj točki  
ili pak kako s vremena na vrijeme  
moje se pogled ne odvaja s tvoga lica

Ti me najbolje znaš.  
Znaš kako te volim  
i kako me voliš.  
Znaš kako me uopće ne znaš.

AC

Krv kola venama,  
s njom strast putuje...  
Zjenice se šire u dodiru s tvojim sjajem.  
Moje tamne, žarke oči  
upile su tvoje iskre.  
Dodir poput svile – miluje teške, ranjene ruke.  
Čak je i moje hladno srce  
osjetilo kaplju tvoje ljubavi.

Ana Odobašić, 3.B

Dok koračam svijetom smrtnika,  
udišem zrak sjećanja.  
Svaki korak moj vodi do bezdana,  
osjećam dah smrti kraj svojih obraza,  
srce je već odavno poprimilo oblik korova.  
Gušim se u bolu!  
Nježne ruke majke s visina me čekaju,  
moje oči razočarane, tonu u suzama,  
a njene oči me kroz zvijezde miluju.  
Okrutni prst sudbine raljama bijesa,  
čupa mi iz grudi ono malo ljudskosti  
preostalo u meni.  
Ugasio se život kao sjaj umiruće zvijezde.  
Promišljanje o vrijednosti života,  
postade jasnije nakon tvog odlaska.  
Bitno je što ostavljaš.  
Voljela bih biti kamen pa da drugi opipaju brazde moje vanjštine.  
Brazde, ožiljke dobivene u rijeci života – prstom sudbine.

Ana Odobašić, 3.B

#### Tko sam ja?

Duboko sam svjestan da sam tek jedan mali, običan čovjek, ograničenih mogućnosti i velikih želja. Nisam svemoguć. S vremenom ovaj svijet shvaćam puno ozbiljnije, ali u toj ozbiljnosti uvijek se nađe i doza neozbiljnosti. Obični sam srednjoškolac poput svojih prijatelja i školskih kolega. Pohađam školu kako bih u životu bio netko i nešto i kako bih postigao svoje ciljeve i ostvario svoje želje. Nisam savršen, no ne udovoljavam nikome, živim svoj život i volim svoju obitelj.

Želim na ovome svijetu ostaviti dobar trag!

Dominik Čosić, 1.A

## KNJIGE KOJE OSTAVLJAJU TRAG

Prozno djelo Pavla Pavičić Rukoljub govori nam da ono što je lijepo ostavlja trag u sjećanju i duže se pamti, a ono što je samo naizgled lijepo, a nije ostavilo nikakav trag, brzo se zaboravi.

Knjige su kao i snovi, potiču nas na razmišljanje. Slabu knjigu, kao i nedojmljiv san, zaboravljamo već kada pročitamo neku bolju, jer ona nas prati i ne pušta. Jaka knjiga ostavlja trag u čovjeku, potiče ga na više i bolje te pomoću nje čovjek razvija sebe i svoje stavove. Nasuprot njima, slabe knjige ne ostavljaju toliki trag u nama i prolazne su.

Pavličić napominje kako pisac treba biti što bliži svojim čitateljima jer oni se zapravo poistovjećuju s likovima, radnjom, postupcima... Ne smatram se nekim stručnjakom i nemam toliko čitateljskog iskustva da bih mogla procijeniti kakav bi pisac trebao biti jer svaki pisac piše onako kako on smatra da je dobro.

Volim čitati knjige, ali zbog nedostatka vremena, ne mogu ih pročitati toliko koliko želim. No, bolje je pročitati jednu knjigu, posvetiti joj se i shvatiti sadržaj, nego tisuću knjiga koje ćeš samo preletjeti i ubrzo ih zaboraviti. Najviše volim knjige u kojima mogu u mislima pobjeći u svijet Divljeg Zapada, a jedna od najdražih knjiga s tom tematikom mi je Sjaj Zapadnih zvijezda Zanea Greya.

Zanimljiva usporedba i razmišljanja Pavla Pavličića o piscima i knjigama potaknula me na razmišljanje i moram priznati imam veću želju za čitanjem i knjigama. Nekada je potrebno samo nekoliko rečenica da promijene čovjeka i otvore mu vidike. Žao mi je što je dolaskom moderne tehnologije izgubljena ta draž čitanja knjiga jer ništa ne može zamijeniti osjećaj kada listaš stranice prave knjige u rukama.

Marija Magdalena Kljajić 1.C

## LOVE IS...

Love is the greatest feeling,  
Love is like a play,  
Love is what I feel for you,  
Each and every day,  
Love is like a smile,  
Love is like a song,  
Love is a greatest emotion,  
That keeps us going strong,  
I love you with my heart,  
My body and my soul,  
I love the way I keep loving,  
Like a love I can't control,  
So remember when your eyes meet mine,  
I love you with all my heart,  
And I have poured my entire soul into you,  
Right from the very start.

Anna Nika Kerdić, 1.b